

PORRERES

JUNY 2014 - ANY XXXVI - NÚM 138

Llum d'Oli

PORRERES

ESTANC CA NAJAUME

Tabac - articles de regal - papereria - llibres
i tota classe de revistes i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2 - PORRERES

MAN'S

L'Almoina, 30
Tlf. 971 16 84 56
Porreres · Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFUL LIVING

100%

DESIGNAT
DESIGNAT

Sebastià Vidal Mas
Foto Vidal - Porreres

Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

VIAJES
PEGASO S.L.

Germans Leiva

Antonio Marqués, 2
07003
PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92
Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

Llum d'Oli

Juny de 2014 - Núm. 138

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Mago, s/n
agrupacioculturalporreres@gmail.com
www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com
www.facebook.com/agrupacio.porreres

Consell de redacció:

Llúcia Salleras Julià
Antoni Sorell Mora
Bartomeu Garí Salleras
Joana Mora Cerdà
Joan Barceló Barceló
Joan Miralles Plantalamor

Col·laboradors/es:

Maria Barceló Crespi
Germanes Barceló-Crespi
Margalida Barceló i Taberner
Antoni Sorell Mora
Assemblea Popular de Porreres
Joan Barceló Fusteret
Joan Barceló Capaller
Bartomeu J. Barceló Ginard
Jaume Rosselló Tomàs
Simó Tortella
Maria Antònia Sureda
Associació Premsa Forana
CEIP Escola Nova
Bartomeu Garí Salleras
Francesc Melià Barceló
Joan Melià Garí
Carina Esteve i Gomis
Joan Miralles Plantalamor
Miquel Fiol Sala
Grup Foganya

Fotografies:

Simó Tortella
Pere Muntaner

Coberta:

Fotografia Simó Tortella.

Imprimeix:

Gràfiques LLOPIS, S.A. - Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Des dels anys més durs del franquisme, la llengua dels mallorquins no havia patit un atac tant fort des de les institucions públiques com el d'ara. Concretament des del govern autonòmic, en sincronia amb els desitjos i actes del govern espanyol. Perquè no és una ofensiva particular, sinó que al costat de l'agressió al català —d'aquí i d'altres territoris on es parla—, també es produeix contra el galleg i contra la llengua basca.

En la qüestió lingüística, l'investida se centra en la reducció de l'espai vital de la llengua. Li retallen àmbits d'ús, funcions i capacitats. L'objectiu és fer-la inservible per a moltes de les funcions socials d'una llengua i que aquesta sigui la percepció tant dels qui són catalanoparlants per transmissió familiar, els qui han adquirit el català com a segona llengua i els qui encara no ho han fet però que també ho podrien fer.

Les retallades de possibilitats de l'ús social no es limita als impediments d'ús d'aquest català, que presenten com a impropis de la nostra realitat, sinó que, a la pràctica, es concreta en l'ús de les qualsevol varietat mallorquina, de la més col·loquial a la més formal (en l'administració, l'escola, els mitjans de comunicació i, en general, a tots els àmbits d'ús públic que regulen les institucions públiques).

Al mateix temps s'esforcen a limitar les possibilitats que la llengua catalana sigui apresada per als qui no la tenen com a llengua familiar, tant a través de l'escola (el TIL és l'estratègia utilitzada) com en recursos per a l'ensenyament de la llengua als adults.

D'altra banda, també pretenen desconectar-la dels altres territoris en què es parla. D'aquí la mania de sacralitzar les pseudodiferències per damunt les coincidències i els aspectes comuns i perquè sigui percebuda com a menor i costi més aprofitar comunament els recursos i els avantatges de tota classe que suposa tenir una comunitat lingüística de dimensions mitjanes a l'hora de garantir-ne la continuïtat.

Totes aquestes actuacions les fan sense parar gaire esment en els arguments i raons que donen. Controlen els mecanismes de difusió d'informacions i d'idees massius i no els preocupen minúcies com la falsedat de les afirmacions ni la feblesa evident de les seves propostes.

Una prova d'aquesta tergiversació ha estat la proposta de fer desaparèixer l'ús de l'article general (també dit *literari: el, la, els, les*) dels informatius d'IB3, ràdio i televisió, i reemplaçar-lo per l'ús de l'article anomenat *salat (es, sa, ses i, en qualche cas, ets)*. L'excusa és la, falsa, major mallorquinitat (o *balearitat*) d'aquest darrer, amb relació al primer. Una excusa sense cap fonament ni un. Tan *mallorquina* és la sèrie *el, la, els, les* com *es, sa, ses*; totes dues s'han usat intensament des que a Mallorca es parla d'aquesta manera que anomenem *mallorquí*. I, a la vegada, tan *catalanes* són les primeres formes com les segones. La característica, en aquest aspecte, de les Balears és que, per damunt qualsevol altre lloc, es conserven les dues sèries. I, si es mantenen totes dues, és perquè ha estat una constant destinar una sèrie als usos formals (l'article general) i, encara que no de manera exclusiva, l'altre (el salat) als usos més espontanis. D'aquests usos, en els documents escrits, les proves són constants, incomptables i inevitables, cerquem onsevulla cerquem. En els usos orals, com que els enregistraments orals que tenim són relativament recents, no en tenim tantes de proves directes. Però, d'indirectes, sí que n'hi ha. I moltes. N'hi ha prou de mirar com han arribat fins avui la gran majoria d'oracions i cants religiosos que s'han transmès en mallorquí de pares a fills, quin article posam davant el nom de moltes institucions, personatges i conceptes relacionats amb l'administració pública tradicional i els espais religiosos (siguin d'aquest món o de l'altre), quin article apareix més en les cançons de caràcter culte, com es van alternant els articles en les rondalles... En tots aquests casos, i sense necessitat de considerar el cas de Pollença, hi ha prou evidències de la mallorquinitat dels articles *el i la*. I fins ara, quan hi ha hagut capacitat i consciència de fer-ne un ús coherent i respectuós amb la nostra tradició, s'han diferenciat aquests dos usos amb, entre altres coses, la tria dels articles idonis a cada cas. Ningú no deu atrevir-se a dir que no són en un bon mallorquí les informacions del temps —tant de ràdio com de televisió— que el nostre Joan Barceló ve fent de ja fa tants d'anys.

I és que els qui parlem el català a les Illes Balears tenim aquest avantatge: podem donar mostres de canvi de registre, de nivell de formalitat, amb molta facilitat, recorrent al canvi d'article, com hem anat fent des dels orígens. Voler suprimir una de les dues sèries és empobrir-nos lingüísticament. Com qui, disposant de tassons i de tasses, que usam segons la beguda que volem prendre, volgués suprimir els tassons, perquè els tasses són "més nostres". ¿No és més normal, si els tenim, mantenir-los tots dos i fer-los servir segons les ocasions?

La nostra llengua, el mallorquí, que és el català que parlem i escrivim els mallorquins, la volem completa, no podem deixar que l'esquincin i la facin malbé. Volem una llengua reflex de la tradició, adaptada a les necessitats del present i prou consolidada perquè els nostres fills, i els fills dels nostres fills, puguin continuar fent-ne ús amb total llibertat i eficàcia.

HÁBLAME DE LORCA, MIGUEL

Divendres 4 d'abril es va representar a l'Auditori Municipal de Porreres l'obra *Háblame de Lorca, Miguel* a càrrec de la companyia Retret Teatre.

Aquest muntatge, que comptà amb la participació de la manacorina Xesca Vadell, arribà a Porreres després de més de dos anys d'haver fet gira per la Península.

Els assistents gaudiren d'un deliciós espectacle del teatre de Federico García Lorca i de la poesia de Miguel Hernández.

Aquesta activitat va ser organitzada per l'Agrupació Cultural i l'Ajuntament de Porreres.

EL PLA DE MALLORCA, LA VELOCITAT D'UN CANVI

Dins el marc de la XV Fira estatal de Biodiversitat cultivada i 8a Diada d'agricultura ecològica, divendres 11 d'abril es va projectar al local de l'Agrupació el documental

“ El Pla de Mallorca, la velocitat d'un canvi” d'Aina Socias i Pere Sureda.

El documental explica la transformació de la pagesia i el camp en els darrers 50 anys. Es van poder escoltar alguns testimonis de gent de foravila, entre ells alguns de Porreres, que han viscut o encara viuen fent de pagès.

L'activitat va ser organitzada en col·laboració amb l'Associació de Varietats Locals.

FESTA DE MONTI-SION

Diumenge 27 d'abril, festa de Monti-sion, l'Agrupació muntà la paredeta de venda de llibres en català a la clastra del santuari. Els més menuts de les famílies foren els millors clients.

Des d'aquestes planes agraïm a la llibreria Quart Creixent de Ciutat la seva col·laboració amb la selecció i préstec dels llibres.

Pa d'Or

Taller de Restauració i Conservació

Els nostres serveis: Mobiliari antic, policromia i daurats, datació imatgenèria i retaule, talla de fusta, marqueteria, laca japonesa i pintura decorativa.

Sala, 19 · 07260 Porreres · Mallorca · Tel. 971 16 66 14
e-mail: pador@padorrestauracio.com · www.padorrestauracio.com

EspORT · SABATES

Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

VISITA COMENTADA A L'ORATORI DE LA CREU

El passat dia 3 de maig, festa de La Creu, l'Agrupació Cultural va organitzar una visita a l'oratori de La Creu. No és la primera vegada que la nostra entitat l'organitza, així com a altres edificis del nostre conjunt monumental amb interès històric i artístic.

Una quarantena de persones gaudiren de les explicacions de Maria Barceló Crespí.

La visita començà a la part exterior on també hi ha el Racó de la Memòria, per acabar a l'interior de l'oratori on es van poder contemplar la Creu d'en Nét i algunes pintures d'estil costumista d'interès per la vestimenta dels porrerencs i porrerencques de mitjans del segle XIX.

CICLE DE PETITS DETALLS QUE MARQUEN GRANS DIFERÈNCIES

Els dissabtes 17 i 24 de maig, va tenir lloc al local de l'entitat el Cicle: "Col·lecció de petits detalls que marquen grans diferències". Dia 17 es projectà la pel·lícula "KATMANDÚ, UN ESPEJO EN EL CIELO" i dia

24 la cooperant de la Fundació Vicenç Ferrer a Anantapur (Índia) Margret Sundari Phillips, ens contà la seva experiència. Catalina Oliver Riera mestra de la filla de na Sundari i gran amiga seva la presentà i explicà la seva trajectòria professional i la seva tasca com a cooperant.

LA GRAN GUERRA. ELS SEUS IMPACTES A MALLORCA

Dissabte 31 de maig va tenir lloc al local de l'entitat una xerrada a càrrec del Dr. Sebastià Serra i Busquets i Gabriel Mayol Arbona "LA GRAN GUERRA. ELS SEUS IMPACTES A MALLORCA", en motiu del centenari de l'esclafit d'aquest conflicte bèl·lic.

EIXIDA A CIUTAT

Recorregut pels barris del Jonquet i Santa Catalina

Com és ben sabut, l'Agrupació Cultural des de fa molts anys adesiara organitza una eixida a Ciutat per tal de conèixer-la millor i, en especial, el seu patrimoni cultural. Divendres dia 30 de maig es realitzà un recorregut pels barris del Jonquet (o molinar de ponent) i de Santa Catalina.

El raval de Santa Catalina és el barri (fora murada) més antic de la ciutat atès que va sorgir entorn d'un hosi-

tal fundat al segle XIV. No es tracta de barris monumentals sinó més bé populars la qual cosa no minva el seu interès. Les persones assistents gaudiren de les interessants explicacions de Maria Barceló Crespí i d'unes magnifiques vistes sobre el moll i la badia.

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *ELS TENTACLES DE LES TENEBRES. UN GOVERN CONTRA L'ESCOLA*

El llibre *Els tentacles de les tenebres. Un govern contra l'escola* que es va presentar a Porreres dia 7 de

juny, ha estat el llibre més venut de la diada de Sant Jordi (2014) com afirmen des del Gremi d'editors. Això demostra l'interès que tothom té en poder conservar la memòria d'aquest conflicte educatiu, que a hores d'ara encara perdura.

El llibre és obra de Marcel·lí Guerrero i ha estat coeditat per l'Assemblea de Docents i l'editorial Leonard Muntaner. Joan Miralles Plantalamor, professor i

membre de l'Assemblea, va presentar l'autor al local de l'Agrupació Cultural.

Marcel·lí Guerrero explicà que ell no feia comptes que tot el material recollit al llarg d'aquest curs escolar acabàs en un llibre.

...el contingut de l'obra procedeix del blog Aló, senyora Camps que engegaren des del Grup de Comunicació de l'Assemblea de Docents el passat novembre cansats de sentir mentides i de suportar insolències per part dels més alts representants de l'Administració autonòmica.

Aquest acte va ser organitzat conjuntament amb l'Assemblea Popular de Porreres.

CONCERT DE GUITARRA CLÀSSICA

Dia 14 de juny, el jove Jaume Rosselló Salleras, estudiant al Conservatori Professional de Música i Dansa

Sa Fondra Café

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

de Mallorca, ens va oferir un concert de guitarra amb obres d'Heitor Villa-Lobos, Agustín Barrios, Francesc Tàrrega, J.S.Bach, entre d'altres. El públic assistent també va poder gaudir d'una peça composada pel mateix músic, una peça de trèmolo anomenada Deia.

CLUB DE SCRABBLE PORRERES

Des del mes de febrer tres jugadores del nostre club (Joanaina Matas, Catalina Oliver i Magdalena Morell) estan participant en un campionat d'Aparaulats organitzat per l'Associació de scrabble de Sant Cugat del Vallés, en el que hi participen 24 jugadors/jugadores d'arreu dels Països Catalans. En aquests moments les tres jugadores porrerenques han arribat als quarts de final. El mes de juliol ja sabrem en quin lloc han acabat, però podem dir que estan deixant el nostre club en un llistó ben alt.

ENHORABONA

Des d'aquestes pàgines volem donar l'enhorabona a Maria Barceló Crespí que ha estat nomenada pel Bisbe de Mallorca, Mons. Javier Salinas, vocal de la Comissió Diocesana de Patrimoni Cultural i Art Sacre, presidida pel Mn. César Murillo Rademacher.

T'INTERESSA!!!

Si voleu consultar números anteriors de la nostra revista, al blog de l'Agrupació Cultural, apartat *Llum d'Oli* hi trobareu:

Revista Llum d'Oli en format digital.

Enllaç amb la biblioteca digital de la UIB, on hi podreu trobar altres números més antics.

www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com

CONFECCIÓ A MIDA
DISSENY INTERIOR
DECORACIÓ TÈXTEL

CHITÓN
DECORACIÓN

www.chitondeco.com

info@chitondeco.com

DAGMAR & ERICH FUSS
07260 Porreres/Mallorca
Ctra. Porreres – Campos km 0,4

Tel. 971-16 82 57
Fax 971-16 85 28

GRÀCIES

Gràcies mestres pel vostre compromís amb l'educació.

Gràcies pares per recolzar la seva/nostra lluita.

Gràcies alumnes per la vostra paciència i comprensió.

Gràcies a Déu que l'any vinent hi ha eleccions.

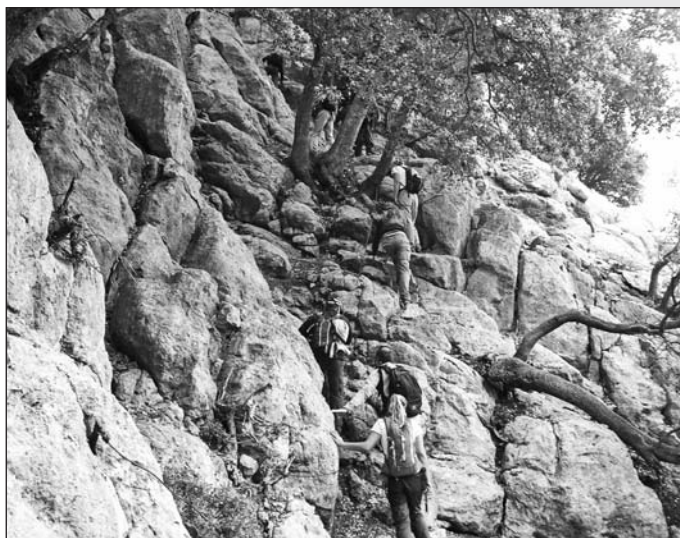
Ànims i bon estiu!

QUATRE PASSOS PER LA FITA DEL RAM, 4 DE MAIG

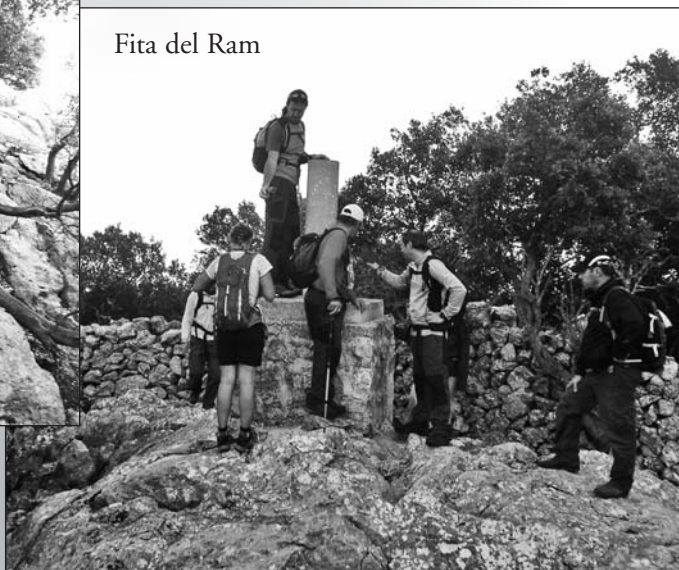
Aquesta excursió a sa Fita del Ram va incloure també quatre passos: el pas de s'Ullastre o d'en Gotleu, el pas de na Lluïsa, el d'en Teret i el pas des Cego.

ACTIVITATS GEPERUDES

Fita del Ram

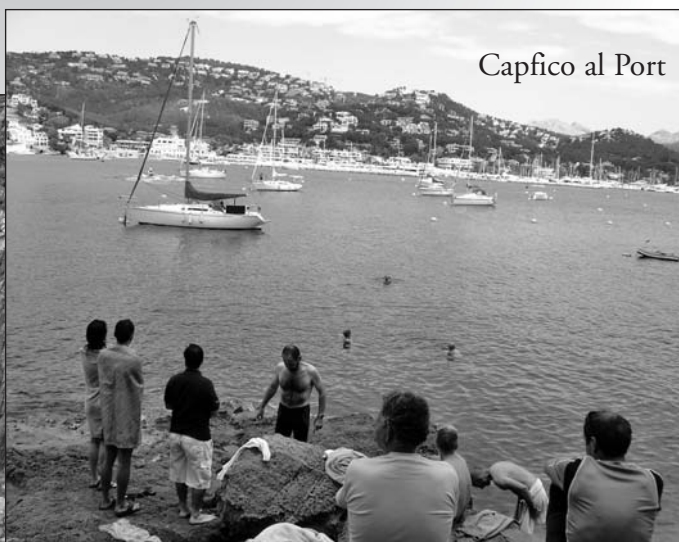
Pas de s'Ullastre equipat per Arnau Matas "Gotleu", gran aficionat a la caça. Tenia més de 70 anys i encara l'utilitzava.

PUIG DE GARRAFA O GARRAF (ANDRATX), 1 DE JUNY

Per acomiadar la temporada férem aquesta curta però intensa pujada al Puig de Garrafa, des d'on es pot gaudir de bones vistes de La Serra de Tramuntana i de tot l'entorn d'Andratx. Acabàrem amb un *capfico* al Port i un bon dinar a casa dels nostres companys Denis i Joan Carles.

Pujada per la Coma de Sa Teia

Capfico al Port

NOTICIARI PORRERENC

Antoni Sorell i Simó Tortella

El passat 15 de maig la planta de reciclatge de Mac Insular a Montisio patí un incendi que sortadament sols acabà en un ensurt. Els bombers de Llucmajor i Felanitx, amb l'ajuda de la Policia Municipal i Protecció Civil de Porreres, donaren per extingit el foc abans que les flames es dirigissin a la zona de pinar. La gran columna de fum provocà alarma entre els porrerencs. Imatge cedida pel diari Ultima Hora.

La quarta edició de la Ruta D-Tapes per Porreres tornà a deixar en evidència la vitalitat del poble i dels més de vint bars i restaurants que hi participaren. A la cita gastronòmica, que va destacar per l'èxit de participació, hi poguérem trobar un ampli i variat ventall de tapes dolces i salades. La creativitat dels restauradors va maridar a la perfecció amb la música sobre rodes de s'Arrual Jazz Mort.

El passat mes de maig la Penya Ciclista de Porreres va entregar un donatiu de 500 euros a l'Associació contra el Càncer. Aquest gest caritatiu va ser possible gràcies a la venda de calendaris on els protagonistes eren els propis corredors locals. A l'acte va assistir-hi la presidenta de la Junta balear de l'Associació, Teresa Martorell, qui agrai la solidaritat dels porrerencs.

Per tercer any consecutiu el Grup Foganya va escenificar La Passió de Jesucrist. Després d'un llarg parèntesi, sembla que la representació es consolida de nou. Enguany més de 110 actors varen fer possible l'obra. La Coral de Porreres i la Filharmònica Porrerenca també hi participaren.

Milers de visitants varen tornar a omplir els carrers de Porreres per gaudir de la vuitena Diada d'Agricultura Ecològica de Mallorca. Al mateix temps, el poble també va acollir la XV Fira Estatal de Biodiversitat Cultivada. Tallers, xerrades, cursos i moltes paradetes varen demostrar un any més que la cita ecològica per excel·lència a les Balears es consolida i fa de Porreres l'epicentre dels productes agrícoles i ecològics.

Dissabte dia 12 d'abril es va celebrar l'emotiu acte de recordança a les víctimes que lluitaren per a la II República. Abans de començar, els joves de l'Assemblea Popular de Porreres varen dur a terme una caminada des de la Plaça de la Vila en motiu de suport a l'acte de La Creu. Al Racó de la Memòria s'hi acostà nombros públic, també una representació del món polític balear. Durant la seva intervenció, la professora de Dret Internacional a la UIB, Margalida Capellà, va recordar el paper de molts docents compromesos amb el sistema educatiu que defensava el govern republicà. Així, va dedicar unes paraules a Miquel Ximelis "Cotò", Joan Roca "de l'hospital" i Antoni Garau "Peret", mestres porrerencs afusellats en el transcurs de la guerra.

Coincidint amb la Diada d'Agricultura Ecològica de Mallorca, l'APIMA Escola Nova i l'AMPA Col·legi Verge de Montisíon varen organitzar un any més la Fira del Llibre, davant l'Església Parroquial. A més, els petits varen poder participar en diferents tallers infantils.

Per segon any consecutiu La Fira de l'Albercoc de Porreres va aconseguir omplir els carrers del centre de la localitat de visitants amb ganes de tastar i comprar productes derivats dels albercocs.

En aquesta II Fira, organitzada per l'àrea de Comerç i Turisme de l'Ajuntament amb la col·laboració de la Cooperativa de Porreres, es va poder visitar l'exposició "Sequer d'albercoc" i es va organitzar el II Concurs de xapar albercocs. D'altra banda també es va realitzar el concurs de coques dolces en què no podia faltar l'albercoc. Hi va haver un nodrit nombre de participants que per finalitzar van oferir les seves creacions als visitants.

ABRAÇADES I ALBERCOCS

Carina Esteve i Gomis

“Els porrerencs estem orgullosos de moltes coses i entre elles sens dubte els nostres albercocs ocupen un lloc molt destacat. I un altre és la gran implicació dels porrerencs amb el poble i les activitats que es realitzen”. Així comença a explicar Margalida Forteza el projecte “Abraçades escèniques” que ha començat a desenvolupar-se a Porreres.

Amb aquesta iniciativa es vol encaixar aquests dos fets característics i anar més enllà en un procés de creació artística que uneix diferents generacions i compta amb la participació de tota mena de persones. El projecte compta amb el suport de l'Ajuntament i de diferents entitats i associacions.

Les “Abraçades escèniques” són el marc que ha creat Margalida per donar veu a la societat a través de l'art i crear ponts de comunicació entre el món de l'art i la cultura i el dia a dia de la vida de la gent. La seva empresa, Telm produccions, nascuda fa 8 anys, treballa amb projectes “pensats i creats per obtenir la complicitat i la satisfacció dels participants i fer possible una vivència única”. Amb més de 12 anys d'experiència en el món de la gestió cultural i escènica, i com a porrerenca que és, Margalida Forteza ha volgut portar a casa aquesta iniciativa tan diferent.

A partir de la pregunta “Com ha influït l'albercoc en la vida dels porrerencs?” entre tots es fa realitat un projecte artístic on l'albercoc de Porreres és el protagonista i en el qual s'utilitza l'art en totes les

seves expressions per comunicar-se. “Per tant, és un projecte de cultura participativa on hi caben tots, perquè precisament la diversitat d'edats i experiències és el que el farà enriquidor.”, explica Margalida amb molta passió.

I continua: “En el procés de creació artística, entre tots els participants i amb ajuda de diferents artistes i professionals, treballem unes tècniques de creativitat i experimentem el pas a pas que donarà forma artística a allò que volem expressar: les vivències i emocions que ens desperta l'albercoc de Porreres. El resultat serà fer sentir la nostra veu i les nostres vivències a través de l'art.” Tothom hi pot participar. Com se sol dir, “no es necessita experiència”, la diversitat d'edats i coneixements és el que farà únic aquest projecte. Ja han començat a treballar amb algunes idees, com ara recuperar i actualitzar les cançons que es cantaven al sequer; posar color, pintura, imatges, etc als materials que s'hi empraven; aprofitar les noves tecnologies per tal que els més joves enregistrin allò que vulguin explicar-los els padrins. Margalida afegeix: “I ja n'han sorgit d'altres molt suggerents que continuarem desenvolupant a la propera trobada! Penseu que és un treball en equip i que és bàsic que establim una comunicació molt fluïda entre tots, amb les trobades que s'organitzen, el grup de Facebook que s'ha creat etc.”

Per tant, si us agrada viure noves experiències, us agrada escriure, la

música, la pintura, el teatre, vídeo, fotografia, poesia... o teniu anècdotes, experiències que explicar, participeu. “Mostrem com de creatius som els porrerencs! Com més serem més enriquem el projecte, a nosaltres i Porreres!”, assegura Margalida.

Que s'ha de fer per participar? Podeu conèixer més detalls a

<http://telmproduccions.com/wordpress/abracades-esceniques/>

on trobareu un formulari d'inscripció on-line. Aquest formulari el trobareu també a l'Ajuntament, l'Agrupació Cultural, Sa Cooperativa, assemblea popular de Porreres i als bars Sa Fonda i Ca Sa Viuda. I també al grup de facebook: “L'albercoc de Porreres: de les experiències a l'art”

ACTIVITATS DE L'ASSEMBLEA POPULAR DE PORRERES

Assemblea Popular de Porreres

Aquests darrers tres mesos hem seguit fent feina amb l'objectiu de fer del nostre entorn una societat més justa. Per això, hem tractat temes com la marginació de la dona, la memòria històrica, l'objecció fiscal, i la defensa del territori, amb esperit crític i amb la intenció de fomentar el diàleg i la reflexió entre nosaltres.

C/Dona. Ningú no és més que ningú

Dia 29 de març varem tenir l'oportunitat de gaudir del documental C/Dona, realitzat per companyes de la UIB. És un projecte que pretén ser una eina per a la sensibilització sobre un col·lectiu doblement invisibilitzat. L'objectiu és acostar a la societat una visió i una realitat silenciada. Les dones sense llar són un col·lectiu sotmès a nombroses violències. Per això és molt important treure a la llum la realitat que viuen moltes d'aquestes dones: cal reconèixer la polivictimització durant el cicle vital i la necessitat d'un model de intervenció basat en la transversalitat i una acurada perspectiva de gènere.

A través del documental C/Dona es pretén treure a la llum aquesta crua i camuflada realitat per debatre-la amb diferents professionals i futurs professionals, i així dissenyar marcs d'intervenció que prevegin la perspectiva de gènere amb la intenció de cobrir les autèntiques necessitats que tenen les dones sense llar.

Caminada per la Memòria Històrica

En motiu de l'acte de commemoració de la II República i de recordança per les víctimes de la Guerra Civil i el Franquisme, el 12 d'abril organitzarem una caminada de la Plaça de la Vila fins a La Creu per sumar-nos i així fer més visible l'acte que any rere any se celebra en

aquest indret tan assenyalat del nostre poble. Aprofitant que es va complir el 75è aniversari del final de la Guerra Civil, demanem a les autoritats responsables que escoltin les demandes de moltes entitats i sectors socials que reclamen l'obertura de les fosses comunes que s'han identificat fins avui dia. Consideram que aquesta demanda i la petició a certs partits polítics per què condemnin el franquisme són inqüestionables i indispensables perquè es retorni la dignitat a totes aquelles persones que moriren i/o patiren la repressió feixista.

Volem recuperar la Memòria de totes aquelles persones que es varen deixar fora de la Història Oficial, i només d'aquesta manera entenem que la societat pot avançar; en el record i en el reconeixement general d'aquest procés històric.

Aquesta recuperació de la Memòria Històrica és fonamental perquè es pugui entendre tot el procés històric i amb el compromís que aquest es conegui bé, per què després la nostra societat pugui fer les consideracions

Autos Veny

Tels: 971 58 15 77 - 971 58 10 54
Fax: 971 58 16 15
E-mail: gerencia@autosveny.com

Concesionario
Autos Veny, S.A.
Carretera Campos, s/n
07200 Felanitx
Illes Balears

12 100 5848 - 9426 TMS

**jaume
sastre
soler SL**
materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

que pertoquin, aprenent del passat i amb sentit crític seguir fent Memòria i exigint justícia. Pensam, que és aquesta la més gran mostra de maduresa d'un país i de la seva gent.

L'Objecció fiscal

Què et sembla que els doblers dels teus impostos es destinin a pagar armes i sous de la policia i de l'exèrcit que manté el món en estat de guerra?

Quina opinió et mereix que aquests s'utilitzin per sustentar l'església catòlica i el seu projecte de control sobre l'educació, la moral i, fins i tot, els nostres cosos? Què en penses de què el 24'72% dels nostres impostos siguin destinats al pagament d'un deute públic contret a base d'injeccions de rescat als bancs que ens desnonen i a les grans empreses que ens exploten, ens estafen i destrueixen el nostre entorn natural i cultural?

T'agrada que els teus doblers serveixin per finançar vacances, palaus, caceries i altres parafernàlies monàrquiques?

Perquè continuar pagant les despeses del seu programa d'injustícies? Preferiries que els teus doblers servissin per construir alternatives justes i responsables, per generar espais comuns, viables, diversos i lliures del control del poder?

Amb aquestes preguntes de la campanya d'Objecció Fiscal ens vàrem plantejar que seria interessant fer una xerrada informativa al nostre poble, per donar a conèixer la tasca d'aquest col·lectiu i oferir la possibilitat de participar-hi a totes les persones interessades. La xerrada va ser dia 24 d'abril a la Sala Polivalent, on vàrem gaudir de la participació d'un membre de la campanya.

Festa de Monti-sion

El dia de la Festa de Monti-sion organitzàrem un dinar de fideuada. Amb la idea d'ajuntar-nos per gaudir d'aquest dia, més d'una seixantena de joves vàrem gaudir d'un bon dinar, coques casolanes, música, beure, jocs de taula i bona companyia.

Mallorca cap al col·lapse i La Trapa

Les conseqüències del boom turístic-immobiliari a Mallorca han deixat l'illa al límit de la sostenibilitat: operacions urbanístiques fallides, esgotament dels recursos naturals, litoral desnaturalitzat i massificat,

zones turístiques degradades, saturació d'infraestructures... La crisi actual (derivada de l'esclat d'aquesta bombolla immobiliària i l'abús de les entitats financeres i els mercats globalitzats) és ara l'excusa per reactivar les polítiques econòmiques i territorials més dures vinculades a l'especulació i a la destrucció territorial.

És per això que vàrem convidar na Margalida Ramis, la portaveu del GOB a presentar-nos a la vila la campanya de Mallorca cap al col·lapse. Va ser dia 10 de maig a s'Escorxador i ens va explicar de manera molt clara quina és la situació actual i la feina que realitzen des del GOB per la defensa i protecció del nostre territori. Va ser una xerrada molt engrescadora i interessant, ens va fer reflexionar sobre el model territorial i social que tenim i el que volem.

I a partir d'aquí confirmàrem la idea d'anar a fer una jornada de voluntariat a La Trapa, per sumar-nos a una de les seves trobades que realitzen per millorar aquesta emblemàtica finca de la Serra de Tramuntana, declarada Patrimoni de la Humanitat per la Unesco i que tanques retallades ha patit per part del govern del Partit Popular. Després de l'incendi de l'estiu passat molta gent ha ajudat en la recuperació de la zona. Nosaltres hi vàrem anar el passat diumenge dia 8 de juny.

Per una educació de pública, de qualitat i en català

Tots coneixem la situació actual del català a les nostres illes, i en concret a les aules, i l'odi amb el qual el president del nostre govern tracta la nostra llengua. És per això que a tota l'illa tenen lloc diferents actes de denúncia i de suport a les persones que ho pateixen més directament. El passat diumenge dia 8 ens vàrem sumar a la concentració en suport a Jaume Sastre, que ja du més d'un mes en vaga de fam per reclamar diàleg entre els docents i el govern. Aquestes concentracions es vàren celebrar a molts de pobles de Mallorca, encenent espelmes en senyal de solidaritat amb el professor.

També donam suport a les encausades per haver entrat a la Conselleria, així com a tots els mestres que dia a dia treballen per poder ensenyar en català.

Des d'aquí volem agrair a tota la gent que ha participat als diferents actes, i vos volem animar a continuar-hi assistint.

Per a qualsevol dubte o suggeriment podeu posar-vos en contacte amb nosaltres a través del Facebook o del nostre mail assembleapopulardeporreres@gmail.com

V MOSTRA DE TEATRE ESCOLAR DE PORRERES

Grup Foganya

AUDITORI MUNICIPAL DE PORRERES
5a MOSTRA DE TEATRE ESCOLAR
Dies 6, 7, 18 i 22 de juny de 2014

Divendres 6 de juny

18.30 h
Alumnes 5 anys
CEIP Escola Nova
LA RONDALLA D'EN VIT

19.00 h
Alumnes Escola de Teatre de Porreres (Grup I)
LA CASA D'EN 3 BOTONS

19.30 h
Alumnes 2n Primària Col·legi Verge de Montsió
EL MAR

Dissabte 7 de juny

20.00h
Alumnes Escola de Teatre de Porreres (Grup II)
BENEÏT EL PATI

Dimecres 18 de juny

19.30 h
Alumnes 5è i 6è de Primària CEIP Escola Nova
LLUMS, CÀMERA... TEATRE!!!!!!

5a MOSTRA TEATRE ESCOLAR 2014

Diumenge 22 de juny

Alumnes Escola Municipal Joan Mas i Verd de Montuïri

11.00 h
Alumnes P3
PETIT CIRC

11.30 h
Alumnes P4 i P5
MONTMOSTRE

12.00 h
Alumnes 1r i 2n
SUPERHEROIS

12.45 h
Alumnes 3r, 4r i 5è
UN VIATGE EMBOLICAT

Fa cinc anys que El Grup Foganya i l'Ajuntament de Porreres organitzam la Mostra de Teatre Escolar. La valoració que en fem després d'aquests anys és molt positiva, ja que cada edició compta amb més participants. En aquesta ocasió hi han participat l'Escola Municipal de Teatre amb les obres "La casa d'en Tres Botons" i "Beneït el pati", els alumnes de 3r de primària del col·legi Verge de Montsió amb l'obra "El mar",

l'Escola Nova amb les obres "La rondalla d'en Vit" representada pels alumnes de 5 anys i "Llums, càmera... teatre!" pels alumnes de 5è i 6è i han tancat la mostra els alumnes de l'Escola Municipal Joan Mas i Verd de Montuïri amb les obres: "Petit circ", alumnes de P3, "Montmonstre", alumnes de P4 i P5, "Súperherois", alumnes de 1r i 2n de primària i "Un viatge embolicat", alumnes de 3r, 4r i 5è de primària.

Des d'aquí volem agrair la dedicació de cada una de les escoles amb unes paraules del mestre Georges Laferrière:

"Les persones que dinamitzen els grups teatrals escolars són artistes i pedagogs alhora perquè..."

- * Totes dues ensenyen i parlen d'allò que estimen apassionadament.
- * Una i altra, transmeten el saber i el saber fer amb rigor i flexibilitat.
- * Amb el fervor de les seves conviccions permeten l'obertura a la creativitat.
- * Integren la gent: uns amb altres i amb els esdeveniments.
- * Totes dues s'enriqueixen i aprenen el saber ser."

Gràcies famílies, mestres, nines i nins per incrementar de cada any la participació a aquesta mostra i participar-hi tan activament!

I com deim en el món del teatre: Molta merda!

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

MARÇ 2014

Dia		
3.....	0,2	litres/m ²
4.....	5,8	litres/m ²
12.....	1,2	litres/m ²
13.....	0,4	litres/m ²
24.....	3,8	litres/m ²
25.....	6,1	litres/m ²
26.....	1,1	litres/m ²
29.....	1,9	litres/m ²
30.....	3,3	litres/m ²
Total	23,8	litres/m²

ABRIL 2014

Dia		
3.....	15,4	litres/m ²
4.....	0,2	litres/m ²
11.....	0,6	litres/m ²
22.....	0,2	litres/m ²
24.....	5,4	litres/m ²
25.....	2,8	litres/m ²
Total	24,6	litres/m²

MAIG 2014

Dia		
2.....	2,4	litres/m ²
18.....	2,3	litres/m ²
20.....	5,6	litres/m ²
24.....	5,5	litres/m ²
28.....	16,3	litres/m ²
30.....	7,0	litres/m ²
Total	39,1	litres/m²

SABEU QUE...

Joan Barceló, Capeller

Sabeu que ... el dia de Sant Jordi a Porreres no hi havia cap comerç on anar a comprar “un llibre i una rosa”? Si el (des)Govern Balèa ho sap, ens declararan “Ilustre y Noble Villa Anti-Catalanista”.

Sabeu que ... els conductors no fan gaire cas (o gens) dels cartells indicadors de “Zona preferent pels viants” que hi ha a alguns accessos dels carrers empedrats al centre de la Vila? Ja ho sabeu “vianants”: si anau a peu, lo millor és dur retrovisor i una botzina. Vius i ungles !!

Sabeu que ... a l’agenda cultural del diari Última Hora del passat 25 d’abril, anunciaven l’obra de Blai Bonet “Paresceve” ...” a l’Auditori de Porreres (Plaça Espanya, 17, Porreres)”? Premi al periodisme d’investigació.

Sabeu que ... la processó del Ram d’enguany, que coincidí amb la Diada ecològica, va quedar un poc deslluïda? Així mateix era ecològic el llover, eh? I les palmes?

Sabeu que ... per Setmana Santa va recalar a Porreres un penitent que feia una peregrinació des de l’ermita del Cocó (Lloseta) al santuari de Sant Salvador (Felanitx)? El pelegrí anava disfressat amb una cridanera túnica, una corona d’espines clavada a una perruca postissa i traginava una creu. Però l’autèntic calvari va començar quan l’home intentà cercar un llit i un sostre per romandre a la nostra vila. La rectoria estava tancada i el rector no hi era. Mala sort!! A la residència de les monges de la caritat (??) “no hi havia lloc”. Ja ho val!! A Monti-sion “estava ple”. No pareix ver! I a Sant Felip, dos doblers de lo mateix. Incredible!! Finalment, gràcies a les gestions d’uns piadosos porrerencs i a la sensibilitat caritativa de la batlessa – que va acomodar el natzarè en unes dependències de l’Ajuntament -, l’home no va haver de dormir damunt un cartró al caixer automàtic de La Caixa o -en el pitjor dels casos- a damunt un banc de Plaça.

Un autèntic Via Crucis !! Això sí, les processons foren de pinyol vermell.

De pel·lícula. En Berlanga es posaria les botes.

Sabeu que... uns porrerencs que circulaven per una carretera, veren com uns desconeguts collien els nispros de la seva finca? Tot d’una cridaren a la Policia Local i, en qüestió de minuts, acudí al lloc un jove policia municipal que, molt amable, va ajudar a resoldre “l’increïble cas dels palmesanos despistats”. Va

resultar que eren uns “llonguets” descendents de Porreres que cercaven la finca de la padrina i s’havien “errat” de tros. I els nispros? Els s’endugueren. Bon profit !!

Quina barra !! Un 10 per a la Policia Local de Porreres: rapidesa i eficàcia. Molt bé !!

Sabeu que ... va ser molt celebrada i aplaudida una sorprenent adaptació de L’estaca de Lluís Llach, estil jota mallorquina, que interpretaren els Aires de Monti-sion per acabar la seva tradicional actuació del dia de la festa de Monti-sion?

A més d’un li degué provocar mal de ventre. A d’altres, pell de gallina. Va de jottaaa !!

Sabeu que... amb lo catòlic i beat que és el ministre Sr. Jorge Fernández Díaz (va a resar i a meditar al Valle de los Caídos), n’hi ha per Madrid que es refereixen a l’edifici del seu departament com a “Monasterio del Interior”? Per això de tant en tant envia la policia al carrer a fer “combregar” la gent, fins i tot als que no han fet la 1a Comunió. Amèn !!

Sabeu que... les eleccions europees eren “tan importants pel nostre futur” que cap partit es va dignar venir a Porreres a fer-hi un miserable míting? No som ningú.

Sabeu que... el PP m’envià “un sobre” a ca nostra? Que Béééé !! Quina il·lusió !!

Em pensava que serien 50 mil euros, i... Ooohhh !! Va ser propaganda electoral. Me vaig enfadar tant, que no els vaig votat. Au!! I com jo, dos milions i mig.

Sabeu que ... “La Roja” es va deixar guanyar a posta per no restar protagonisme a la “borbonada” i tota la parafernàlia monàrquica, que coincidiren els mateixos dies? Mare meva, quin sacrifici!!!

Sabeu que... n’hi ha que defensen la teoria de que... ”tota aquesta moguda dels reis i tal..., la varen organitzar (Govern i Casa Reial) -com a cortina de fum- per tapar el contundent fracàs i el monumental ridícul de la selecció espanyola al mundial de Brasil “? Mirau que ho són de malpensats!!! Una cortina de fum, diuen... Vaja... vaja!!!

Sabeu que ... en vista de l’èxit amb l’obertura de la fossa comuna de la guerra civil del cementiri de Sant Joan, n’hi ha que han agafat coratge i ja fan conjectures amb lo que podria succeir amb la fossa de Porreres? Depèn de l’Ajuntament i, sobre tot, de la Batlessa, autoritzar l’obertura. S’admeten apostes.

DRAPS DE PINZELL I ALTRES ELEMENTS DECORATIUS A CASES PORRERENQUES (segles XV-XVI)

Maria Barceló Crespi

Vet ací un recull, simplement a manera de mostreig, d'elements que hom podria considerar entre decoratius i artístics d'algunes cases porrerrenques a les acaballes del segle XV i al llarg de la centúria següent.

. L'entrada de ca n'Andreu Mesquida era presidida per "hun ymatge de la Verge Maria" (1434).[1]

. A la casa de Caterina, muller de Bernat Xamena, també a l'entrada, hi havia "una cortina de pinsell ab une figura de Nostra Senyora le quall cortina és vella" (1462).[2]

. Decoraven la cambra de Pere Obrador "dos draps de pinsell mitgensers" (1502).[3]

. Bernat Nebot, a les cases de la seva possessió, guardava "un drap de pinzell molt vell" (1513).[4]

. El notari Bernat Baulenes, membre de la reconeguda nissaga dels Baulenes, al porxo de davant o entrada de casa seva, comptava amb alguns objectes de caràcter decoratiu o sumptuari. Així, "hun imatge de Nostra Dona de Montserrat, de paper", "altre imatge de paper, patit, de Nostra Dona ab son Fill al bras", "dos altres images de paper de Nostra Dona de Montserrat, vells", "un image de fust ab portes, ab un Crucifixi embutit". D'altra banda, en la cambra de dalt, hi havia "hun imatge de Jesús infant, com aletonet embutit" i "penjat a la paret, una cortina obra de pin-

zell de venecians, en què sta pintat la gloriosa Santa Anna e molts altres sants" (1516).[5]

. Joan Proença, al primer porxo de ca seva tenia "hun drap de pinzell, de obres de ximallot, hon és pintada la Nativitat de Nostre Senyor Déu Jesucrist" (1520).[6]

Barbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

. El prevere Miquel Mesquida ornava ca seva amb “una cortina nova de pinzell a hon és pintada la Nativitat de Nostre Senyor Déu Jesucrist y los tres Reys e la Salutació de Sant Gabriel e de Sancta Elisabet” (1526).[7]

. En una paret del porxo (s’entén el primer) de la casa de Guillem Xamena penjava “un drap de paret de pinzell ja vell” (1539).[8]

. Gabriel Barceló tenia casa al carrer que anava de la plaça a l’església i en el porxo de la qual hi havia “un ymatge petit pinctat Nostra Dona” (1543).[9]

. La casa del carrer de l’Almoina on vivia Gabriel Mesquida acollia “un imatge de Sant Francesch de paper”, “un image de Nostra Dona de guix romput” i “tres mapes de paper vell y un crucifix” (1545).[10]

. Joan Mesquida, propietari de la possessió d’Alcoraia, tenia la posada a la vila de Porreres. En el porxo major es podia contemplar “un paper forrat de tella gran ab lo quall és Jesucrist crucificat ab les Maries” (1548).[11]

. Jaume des Mas, ciutadà, tenia una casa a la plaça de la Vila. Hi destacaven a l’entrada “un retaule de la Passió penjat al portal de la cambre”, “un altre reteulet de la Salutació de la Mare de Déu ja vel” i en la sala “un retaule de Nostre Dona ab son fil al bras ja vel ab son deventer de vellut carmesí ja vel” (1554).[12]

. A la possessió dels Pagos, de Ramon Nicolau, en el porxo o menjador eren presents dos petits retaules. Així “un reteulet a une post penjat a le peret a hon ha pintada une dama” i “un altre reteulet de pinsell de Nostra Senyora (?) Isabell” (1564).[13]

. A la casa de Guillem Barceló, en el porxo, hi havia “une cortine a le quall ha pintades algunes figuras ja velle” (1564).[14]

. En una cambra, de la casa de Damià Bover, es podia contemplar “un hymatge a le peret de le Verònica” (1566).[15]

A través d’aquests exemples, hom pot observar com hi ha un clar predomini dels draps de pinzell, o sia teles pintades, a més de petits retaules i alguna imatge .

[1] ARM, Prot. M-194, f. 272v.

[2] ARM, Prot. C-454, f. 148.

[3] ARM, Prot. C-454, f. 2v.

[4] ARM, Prot. P-560, f. 250.

[5] ARM, Prot. P-561, ff. 579-586. Document publicat per MUNAR OLIVER, Gaspar; ROSSELLÓ VAQUER, Ramon: *Història de Porreres*, Vol. I. Palma, 1977, pàgs. 215-223.

[6] ARM, Prot. P-561, f. 675.

[7] ARM, Prot. G-95, 312. Citat a HILLGARTH, J. N.: *Readers and books in Majorca, 1229-1550*, Vol. II, París, 1991, pàg. 732-734.

[8] ARM, Prot. M-878, f. 306.

[9] ARM, Prot. M-878, f. 406v.

[10] ARM, Prot. M-878, f. 206-206v.

[11] ARM, Prot. M-878, f. 216.

[12] ARM, Prot. M-878, f. 194v i 195v.

[13] ARM, Prot. C-454, f. 235.

[14] ARM, Prot. C-454, f. 299.

[15] ARM, Prot. C-454, f. 395v.

CAN GUILLEM
ENTREPANSTAPESPIZZES
AV. BISBE CAMPINS, 1 PORRERES 971 647 495

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d’impresos d’impemta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12 • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

LA GUERRA DE SUCCESSIÓ ESPANYOLA (I)

DE COM EL LLOC COMÚ VA ESDEVENIR CAN FELIP

Francesc Melià Barceló

Molts de nosaltres en algun moment ens hem referit al fet d'anar a l'excusat amb l'expressió *anar-se'n a seure a sa trona*. Avui en dia coexisteix amb altres com anar al bany, anar al vàter o anar a veure en Roca. Però quin és l'origen de tan nostrada exclamació? Idò res més que una manera d'escarni i de befa molt intel·ligent i irònica del rei responsable de la derrota dels mallorquins a la guerra de Successió. D'aquell i dels altres reis que el seguirien, hereus de la nissaga borbònica que s'instal·là definitivament a partir d'aquella contesa. Però anem a pams...

Tot va començar quan el monarca hispànic, el rei Carles II -conegut com "*el Hechizado*"- va morir sense haver estat capaç d'engendrar un successor. Esperant la mort del rei (molt afectat de diverses dolències que l'impossibilitaven, fins i tot, estar-se dret) les grans potències europees s'anaven fregant les mans i anaven movent fitxa per intentar pellucar algun bocí de terra de l'extens patrimoni del darrer rei de la casa dels Àustries. Es posà en marxa la lluita per succeir-lo i en posició destacada partien Felip de Borbó i Carles d'Àustria.

Dia 1 de novembre de 1700, després de pronunciar les seves darreres paraules ("*Me duele todo*"), el rei va morir. En el seu testament nomenà hereu universal Felip de Borbó, però des dels territoris austríacs es reclamà el dret successori de Carles. A Europa, algunes potències recelaven del poder borbònic que amb l'entronització de Felip V rompia l'equilibri de forces i esdevenia una

superpotència. Per això s'aferraren a les reclamacions imperials i s'hi aliaren. I ja la tenim feta!

La guerra fou un enfrontament internacional, però també dins les fronteres dels regnes hispànics. Per una banda, França lluità contra l'Imperi Austríac, aliat amb Gran Bretanya, Portugal i les Províncies Unides dels Països Baixos. Als regnes hispànics, Castella prengué part per Felip de Borbó, a la vegada que els territoris de la Corona d'Aragó ho feien per Carles d'Àustria, sobretot perquè aquest garantia el respecte dels privilegis (drets i llibertats pròpies, institucions de govern, ...) mentre que Felip representava el model absolutista i centralista del seu avi Lluís XIV, que els feia perillar.

L'enfrontament, d'àmbit internacional, es donà per finalitzat amb la signatura dels acords de pau en el Tractat d'Utrecht l'any 1713. I en l'àmbit hispànic? El poder borbònic ja havia derrotat els *enemics* valencians i aragonesos, però encara resistiren Catalunya (que fou definitivament vençuda al setembre de 1714) i l'antic regne de Mallorca (que capitulà al 1715). Cal comentar que, aleshores, el territori del regne ja no incloïa Menorca, lliurada als anglesos en virtut de l'esmentat tractat.

El rei borbó va decidir aixafar els enemics i castigar-los durament. Se'ls acusà del delictes de *rebel·lia* i, emparant-se en el *dret de conquesta*, els antics regnes foren reduïts a *províncies* d'un nou estat: únic, uniforme, centralitzat i absolutista. No es respectaren els privilegis històrics i es van convertir a l'estil castellà. També aquí començà l'intent d'arraconar l'expressió del poble: la seva llengua. En definitiva, pretenia la desaparició com a poble dels territoris derrotats.

Els nostres avantpassats, efectivament, foren derrotats. Però mantenien un odi visceral envers el vencedor. Impossibilitats per revoltar-s'hi (per manca de forces i per manca d'armes), decidiren irònicament i subtilment recordar-se d'ell cada vegada que fessin una visita a la latrina. D'aquí l'expressió molt corrent d'*anar a seure a la trona*. Tot i que ja no ho és tant, fins fa relativament, era costum referir-se també al lloc comú com *Can Felip*. D'aquestes maneres van donar al nou rei el lloc que, per ells, es mereixia.

floristeria i jardineria

CanMurtó

COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS

C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

CONVERSES ENLLAÇADES

Bartomeu J. Barceló Ginard

8. JAUME BARCELÓ

Barceló Perruquers és en Jaume Barceló (1982), però també na Margalida (1972) i en Toni (1970), tres germans enamorats del seu ofici i de la feina ben feta, interessats en millorar les propostes professionals i de fer del seu centre un espai obert on els clients són tractats amb professionalitat, de manera personalitzada i amb les tècniques que calguin —ja siguin modernes o antigues— i tot per a que se sentin bé tant quan hi entren com, sobretot, quan en surten. Així treballen els tres d'ençà fa nou anys. Ha estat però el petit, en Jaume, qui ens ho ha explicat d'una manera cordial i apassionada. I precisament en Jaume és qui ha estat seleccionat per col·laborar en un projecte Europeu de les cases Wella-Unicef anomenat *Making Waves*, un projecte que es desenvoluparà arreu d'Europa i en el qual un representant de cada país s'ofereix per anar a ajudar a joves sense recursos. Per això al setembre partirà 2 ó 3 setmanes cap a Romania o Brasil per fer-hi de professor de perruqueria.

Com va ser això de posar els tres germans una perruqueria?

És una història curiosa. Començà na Margalida i després en Toni. Quan ella va acabar els estudis va començar a fer feina a una altra perruqueria i, aleshores, en Toni feia feina només a barberia i perruqueria d'homes. Jo per la diferència d'edat vaig tocar el tema des de molt petit i ells ja hi estaven engrescats. Els meus pares no

hi tengueren cap influència. Els que fem perruqueria tenim una part d'artistes, de crear i jugar amb les mans. Cada germà té una visió diferent del negoci i un tipus diferents de clients que no són només de Porreres, sinó també d'altres pobles que ens han anat coneixent, la gent s'ho diu i aquesta és la millor propaganda, perquè saben que trobaran una feina professional, un ambient relaxat i, si

calen, unes converses interessants, sense xafarderia, temes de música, de cultura, d'activitats.

Tu coneixes un poc com és la gent segons com porti els cabells?

L'aspecte exterior ens dona pistes de com és la persona, és com un petit esquema d'ella, encara que avui en dia no crec que sigui tan determinant. Nosaltres cercam que la persona que es posa en les nostres mans quedi satisfeta, que la feina la faci estar millor amb ella mateixa. Per altra part, hem comprovat que les dificultats psicològiques influeixen en la salut dels cabells. Les crisis personals, l'ansietat produeixen caspa, caigudes, èczemes a la pell, tot pot aparèixer quan l'estat d'ànim està molt afectat.

Que et sembla si aplicam algunes tècniques de perruqueria a Porreres? Per exemple, quines coses de la vila haurien de menester una pentinada o una permanent?

Una pentinada... trob que Porreres ha de menester una pentinada pels carrers, més civisme, seria bo per a tothom; i una permanent... permanent a la cultura que tenim, que no es perdi, que la sapiguem mantenir.

Cal ésser excèntrics per ser famosos en el món de la perruqueria?

No! Passa que per alguns és un poc la seva targeta de presentació. És un tema molt ample perquè és important que la preparació professional no es desvinculi d'una voluntat d'emprendre i d'estendre't fent una franquícia com en Llongueres. De fet, pot ser que es pugui parlar d'escoles. Nosaltres procuram tenir una filosofia de feina que trobi una sortida a les nostres inquietuds i adaptar-les a les necessitats dels clients. A partir d'aquí es configura una proposta pròpia. No crec que faci falta ser un *freeky* per triomfar. Ho pots fer des de la humilitat i la bona feina.

Hi ha hagut molta evolució en aquesta professió?

Totes les cultures tenen les seves maneres d'expressar-se, de mostrar-se i també es veu com ho fan a través dels cabells. La societat canvia i la nostra activitat ha canviat també molt, en les tècniques, en els aparells, en els estils, en les propostes estilístiques i també en el tracte.

A Barcelona es recuperen les barberies, hi ha nous conceptes, n'amplien la funció. Com ho veus?

Sí, conec companys meus que tenen perruqueries que han ampliat l'oferta o, si vols, han diversificat l'ús de l'espai, que no és només de miralls, cadires i tisores. Per exemple, tenen lloc per a exposicions, espais d'encontre, punts de connexió amb noves tecnologies. També la barberia pren força, *looks* més cuidats, trobades de música. Cal renovar un ofici que en el passat ha tengut moments molt rutinaris. Són alternatives per millorar l'oferta, per ampliar el mercat i per diversificar les possibilitats.

Les perruqueries per a elles i les barbaries per a ells?

No, per res. Els costums s'han alliberat de traves sexistes i una perruqueria com a nostra treballa tots tipus de necessitats. L'evolució social comporta superar els prejudicis i augmentar la professionalitat, la feina ben feta, que el client se senti entès i atès. Un bon professional no fa distincions sexistes.

Cada germà té els seus clients?

A *Barceló Perruquers* treballam en equip. Podem treballar conjuntament segons el que s'hagi de fer. Aportam solucions els tres. Cadascú té unes habilitats i així ens podem donar una mà. Els nostres clients són de totes les edats i de totes les nacionalitats amb necessitats estilístiques diferents. Podem tenir clients propis i, segons quan, intercaviam propostes.

La situació econòmica actual és duríssima, però els cabells i barbes

segueixen creixent. Com vos afecta la crisi?

La crisi és molt mala de passar. Hem sofert pujades de l'IVA de més del 100%, del 8 al 21. Passam de pagar 500 euros trimestrals a 2000! Hem d'activar noves propostes per estimular el mercat, estils, internet...

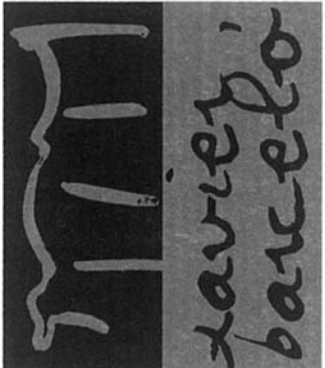
Quan converses amb algú pel carrer, pots estar-te sense mirar-li com du els cabells?

Ha, ha! No, no tenc aquesta mania, no ho necessit. El que jo faig, quan vaig de viatge a Barcelona, a Madrid o a Londres, és seure'm als passejos o les terrasses i mirar la gent que passa. Així m'agrada recollir el que m'interessa per a la professió, com tendències, tècniques i també aprendre. Cerc inspiració, idees. A Londres m'encanta perquè allà vaig entendre que la moda és al carrer, que la fa la gent i no els dissenyadors.

Graduat Social

Av. Bisbe Campins, 3
07260 PORRERES
Tel. 971 16 80 38

RESTAURACIÓ DE MOBLES

c/ cerdà, núm. 105 tel. 971 168 072 07260 porreres mòbil 687 559 600

BOJOS PER LA CUINA

Maria Antònia Sureda (receptes) i Pere Muntaner (recepta i fotografia)

COCA DE SANT JOAN

Ingredients per a 6-8 persones:

De la massa mare:

60 g de farina de força
50 g de llet tèbia
10 g de llevat premsat

De la pasta:

230 g de farina de força
2 ous
llavors d'anís (n'hi hem posat una vintena)
15 g d'anís
50 g de mantega pomada (i un poc més per untar la llauna)
60 g de sucre
un pessic de sal

Del guarniment:

fruites confitades al gust (en la proporció que vulgueu)
pinyons (també al vostre gust)
1 ou batut per pintar
sucre per empolverar
un raig d'anís (opcional)

Preparació:

Preparau primer la massa mare: foneu el llevat amb la llet tèbia; afegiu-hi la farina i mesclau. Tapau-ho amb un tros de paper film i deixau-ho fermentar (uns 30 minuts, però depèn de la temperatura ambiental).

Mentrestant, tallau les fruites confitades.

Quan la massa mare s'hagi estufat i faci bombolletes, preparau la pasta de la coca: posau dins un bol els ous i remenau-los. Afegiu-hi el sucre, la mantega, l'anís i les llavors d'anís. Mesclau-ho bé.

Tamisau la farina amb la sal i afegiu-la a la preparació anterior (per tandes, no tota de cop). Quan la pasta sigui homogènia, incorporeu-hi la massa mare i treballau-la durant 10 minuts amb moviments com els que es fan per rentar la roba a mà. Deixau-la reposar 20 minuts. Passat aquest temps, atupau-la per treure-li l'aire.

Untau una llauna amb mantega i esteneu-hi la pasta donant-li forma ovalada. Si la pasta se us aferra molt a les mans, untau-vos-les d'oli.

Untau la superfície de la coca amb l'ou batut. Distribuïu-hi les fruites confitades i els pinyons. Ensucrau-la i ruixau-la d'anís (opcional).

Deixau-la fermentar i, quan dupliqui el volum inicial, enceneu el forn a 200°.

En ser calent el forn, enforneu la coca. Abaixau immediatament la temperatura a 180° i coeu-la durant uns 15 minuts, o fins que la superfície sigui daurada.

BANCA MARCH
banquers des de 1926

QÜESTIÓ DE CONFIANÇA

La solidesa d'un dels 10 primers grups bancaris espanyols.

Sucursal Porreres
Avda. Bisbe Campins, 4
Tel.: 971.64.71.17

ELS TRES MISTERIS DE LES ELECCIONS EUROPEES

Joan Miralles Plantalamor

Les passades eleccions europees han esdevingut un terratrèmol a la vida política de l'Estat i les Balears. Com a conclusió unànime i indiscutible de tot analista polític, el bipartidisme s'enfonsa gràcies en gran part a la irrupció de forces polítiques que prediquen que, ara més que mai, cal una nova forma de fer política més propera al ciutadà en que l'anomenada casta política deixi de viure ignorant les necessitats i demandes de la societat.

Les conseqüències no obstant han anat més enllà d'un simple transvasament de vots i no són pocs els qui afirmen que de les eleccions se n'han derivat i se'n derivaran canvis importants a nivell estatal, autonòmic i fins i tot municipal perquè de fet, tot s'ha de dir, a les eleccions europees s'ha parlat de tot manco d'Europa.

Dels resultats però se n'ha discutit molt i d'ells es poden deduir i treure a la llum alguns "misteris" que molts voldrien mantenir en la intimitat però que tanmateix, són vox populi. Encara que en podríem dir més, jo en destacaria tres...: l'abdicació del rei, la legitimitat de la consulta sobiranista i el toc d'atenció de la ciutadania al Govern Bauzá per una nefasta gestió del conflicte educatiu.

Del misteri de la monarquia, podem dir que no són pocs els qui pensen que la sobtada abdicació del rei respon tan sols a una reacció de pànic de la corona davant la irrupció al panorama polític de la formació PODEM que, molt vinculada al moviment 25-M i de fortes conviccions republicanes ha trencat tots els pronòstics electorals en aconseguir 5 eurodiputats i més d'un 10 % dels vots. Per si fora poc, altres formacions que també posarien en dubte l'actual rol i continuïtat de la monarquia (com ara ERC, IU, EQUO...) puguen notablement, demostrant-se sense dubtes que dia a dia la monarquia perd adeptes. El rei, abdicaria així per salvar la institució davant la por que a les eleccions estatals hi hagi un gir a l'esquerra que dificulti el que ara per ara encara és possible: La coronació del seu fill FELIP VI com a rei d'Espanya.

Si el primer és tan sols un rumor d'una sospita no mancada de fonament, del que no hi ha dubte és que la propera consulta sobre el futur polític de Catalunya ha estat decisiu a l'hora d'entendre per què els catalans han participat com mai a les eleccions europees. El segon misteri és clar i es miri com es miri els catalans s'han decantat

S'estanc

Cafè - Restaurant

Carrer Palma, 29
Tel. 971 56 05 23
Vilafranca de Bonany

**PAPERERIA
ALMOINA**

*Llibreria
Fotocòpies
Objectes de regal*

C/. Almoina, 10
Tel. 971 16 80 19

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX	
PERRUQUERIA	ESTÈTICA
extensions	depilacions
tallats de moda	neteja cutis
tints	decoració d'ungles
banyes de color	tint de pestanyes
tota casta de metxes	moldejats de pestanyes
moldejats	massatges
desarriat	manicures
recollits	pedicures
núvies	maquillatges
comunions	
etc...	

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passarats, 114
Tel. 971 166 646 - PORRERES

massivament per formacions que defensen el dret a decidir, legitimant un procés que, ara si sembla del tot irreversible. Per això, en aquesta ocasió ni tan sols les formacions nacionalistes espanyoles posaren en dubte aquesta evidència i es limitaren a mirar de fer mal internament a la formació de qui a hores d'ara lidera el procés.

Així, a les poques hores de saber-se els resultats i confirmar-se que la força més votada havia estat ERC, Rosa Díez va afirmar que a Catalunya havia guanyat una formació independentista perquè, posats a triar, la gent es queda amb el producte original (en referència evident a l'estrenat independentisme de CIU). Encara que estic parcialment d'acord en que la gent en cas de dubte prefereix allò original, em resulta sorprenent que es faci aquesta interpretació de CIU quan resulta que, tot i ser el partit que governa i retalla pressuposts a Catalunya, ha mantingut si fa no fa el número de vots i escons que tenia. Per contra, el PP ha perdut vots en favor de Ciutadans i UPD i ningú ha fet una deducció similar...

I entram així al tercer misteri en que Bauzá i el seu equip mira d'aconseguir l'impossible, convertir la baixada més gran de vots del partit Popular en una victòria electoral perquè a les eleccions, ja se sap, gairebé tothom vol fer veure que ha guanyat fins i tot quan les dades són claríssimes. I si no, que li diguin al senyor Bauzá, que tragué com a conclusió que les eleccions havien anat bé perquè han estat la força més votada. Més encara que la pèrdua de desenes de milers de vots (més d'un 40% !) es deu tan sols a que degut a les retallades els seus votants han quedat a ca seva però que no passa res... com que són "els seus votants", en voler els tornaran a treure de l'armari desconec, això sí, amb garantia de caducitat.

No sé vosaltres però consider més digne la postura del PSOE de reconèixer sense embuts que es descalabraren més enllà d'allò tolerable i/o previsible, dimitint en conseqüència el secretari general de la formació. En primer lloc perquè que amb una nata com la que es va pegar el PP tenguin la sang freda de dir que els resultats trets són bons, evidencia fins a quin punt han perdut el contacte amb la ciutadania, silenciosa o cridanera, majoritària o minoritària, tant me fa. Sobretot però, perquè considerar que els votants són "teus" és d'una prepotència cap als teus electors que fa por i si les eleccions han deixat clara una cosa és que comença a ser hora de canviar el xip i escoltar el que reclamen els ciutadans.

La política del Govern però va des de fa anys en sentit contrari i ni tan sols escolten "els seus". Per tal d'evitar una suposada fuga de vots cap a formacions d'extrema dreta, tant el sr Rajoy com el sr Bauzá, han actuat al marge de les demandes de la ciutadania i el que és més greu, com a mers satèl·lits d'altres formacions de l'extrema dreta deixant de banda els sentiments majoritaris de la ciutadania que vol viure en pau i sense estridències. Si no ho veuen o entenen, s'ho han de fer mirar.

I a ca nostra potser s'ho han de fer mirar una miqueta més perquè sense excepció, a les eleccions europees sempre havien tret resultats similars a les autonòmiques i això que a n'aquestes eleccions ni tan sols tenien el PI que els fes ombra. Tot i amb això, la baixada ha estat també espectacular i sembla més que evident que el seguidisme que han fet des de PP a la política lingüística i educativa del Círculo Balear i col·lectius afins no han evitat la temuda pèrdua de vots en favor d'UPD i/o ciutadans. En aquest cas per tant, la teoria de Rosa Díez s'ha acomplert i posats a votar succedanis, els ciutadans han votat l'original.

La pregunta que molts militants i antics votants del PP es fan i amb raó és si la política seguida pel Govern fins ara és la més encertada. Si negar el diàleg amb els docents és la millor manera de fomentar una educació pública de qualitat. Si l'enfrontament directa amb un col·lectiu estratègic per al futur dels nostres fills els dona uns rèdits polítics i no pocs, si fer d'escolanet del Círculo Balear els assegura, com diuen ells la governabilitat futura de la comunitat.

Segons es desprèn dels resultats de les eleccions europees sembla clar que no, que s'han equivocat de ple. Perquè ni tan sols sumant la totalitat dels vots d'aquests partits ultres que tants de vots els han restat es recuperen els vots perduts, quedant el Partit Popular en minoria en qualsevol escenari i suma d'escons que es faci front a unes forces progressistes i/o mallorquinistes que han assolit una clara majoria dels vots.

Evidentment les eleccions europees no s'assemblen en res a les autonòmiques però la tendència és ben clara i és més que previsible que l'any que ve, de no canviar molt la cosa la truita giri i el Partit Popular s'en vagi a l'oposició. Serà que la majoria silenciosa ha decidit callar per vergonya o simplement que són els mateixos que criden perquè ja n'estan farts?

ELECCIONS EUROPEES A PORRERES

Joan Barceló “Xibic”

Després de mostrar el nostre interès i “preocupació” per *Quina Europa volem?*, a l’editorial d’aquesta publicació del passat mes de març, ens sembla oportú –i obligat alhora– de fer, ni que sia amb quatre pinzellades gruixades, una mica de crònica de com es desenvolupà aquest procés electoral al nostre poble.

La campanya. Va passar per Porreres com la comitiva d’americans per aquell poblet de la pel·lícula “Bienvenido Mr. Marshall”, de L.G. Berlanga: de llarg. Només un parell de cartells (mal comptats) i una grapada de sobres que alguns partits ens enviaren a casa.

La jornada de reflexió. Curta, com sempre. Una solemne bajanada.

Si tenim en compte que, qui més qui manco, ja ha decidit el vot en la llarga i pesada pre-campanya, el rosari d’actes electorals i la jornada de reflexió no són més que un simple formalisme anacrònic, que ben bé es podrien estalviar.

El dia de les votacions. Sabeu que és un diumenge qualsevol? Idò, això. La jove, de ressaca, va dormir fins tard. La gent gran va anar a comprar el pa i el diari. Alguns anaren a fer el vermut, mentre altres anaren a missa. L’horabaixa, sófing i zàping. Fins i tot hi va haver un “espectacular” 40 % que va anar a votar.

Els resultats. A l’hora de desxifrar els resultats des d’una òptica estrictament porrerenca i comparar-los amb els de fa 5 anys, és complicat analitzar el comportament de l’electorat, atès que la participació a les europees del nacionalisme esquerrà (ERC/PSM) i del regionalisme (de centre?) (UM/PI), ha estat desigual en les dues darreres convocatòries. El que no ha variat gaire entre el 2009 i el 2014, és el cens i la participació, que pràcticament no han variat.

Cada partit – inclús, cada persona -, llegeix els resultats de diferent manera. Ja se sap, “*Tothom conta la fira segons li ha anat*”.

Ara bé, fets aquests aclariments, hi ha algunes evidències que no es poden negar :

el bipartidisme espanyol, per molt poc i per un estret marge, ha guanyat. Encara que tant el PP com el PSOE han reculat un 6’73 % i un 8’34% respectivament. Els dos grans han tret un 50’8 % dels vots.

A què és degut aquest fenomen ? Doncs, per diverses

raons,- molt semblants a les d’una gran majoria de pobles de província d’arreu de l’estat espanyol, (excepte, es clar, Catalunya i Euskadi, que juguen a una altre lliga) i que podríem resumir en :

Desafecció al sistema polític espanyol, per motius de sobra coneguts, i que no entrarem a analitzar ara per manca d’espai.

La irrupció a l’escena política de noves marques (Ciutadans, Podem, VOX, ...)

L’escampadissa de vots, resultat d’una gran i variada oferta (39 partits)

Augment del vot en blanc i les paperetes nul·les.

Pujada dels partits a l’esquerra del PSOE i a la dreta del PP. Etc etc.....

Tot això i poca cosa més donaren de sí aquestes eleccions. La propera cita amb les urnes -l’any que ve amb les autonòmiques i locals– segurament serà més entretinguda i competida que aquestes europees.

ELECCIONS EUROPEES A PORRERA

Joan Barceló “Xibic”

Els resultats dels comicis del passat 25 de maig a la vila germana seguiren, més o manco, el mateix patró que a la resta del Priorat i la majoria de comarques del principat: ensorrament del PP (1’41% dels vots) i PSC-PSOE (7’54% de les paperetes) i majoria aclaparadora dels partits favorables al dret a decidir (45’28 % de vots per ERC, 25’94 % CiU i el 12’26% ICV). És a dir, el 85% (178 vots) per les candidatures pro-consulta enfront del 10% (22 vots) dels constitucionalistes espanyolistes. Cal assenyalar que les candidatures de C’s, Podem i UpiD tragueren 2, 1 i 1 vot respectivament. Es comptabilitzaren 5 paperetes en blanc i cap de nul·la.

La participació fou més elevada que al conjunt del país, assolint gairebé el 54% del cens. La darrera vegada que els catalans foren cridats a les urnes (novembre 2012), el Priorat va batre el record de participació.

LA FOSSA DE SANT JOAN, EL PASSAT ES FA FUTUR

Bartomeu Garí Salleras, vocal de Memòria de Mallorca

El brunzir del motor d'una excavadora es mescla amb els sons de la natura santjoanera. A poc a poc, ens acostam a una reixa petita com el cementeri a què dona entrada. Som a Sant Joan. Un grup d'arqueòlogues inicia la seva tasca amb gran entusiasme. Quin és el seu objectiu: cerquen les restes de tres desapareguts durant la Guerra Civil; però, qui són aquests homes seleccionats que els cacics locals posaren en mans dels feixistes? Es tracta de Jaume Gual Mas, Joan Gual Genovard i Miquel Salom Ribot, desapareguts durant una nit d'octubre de 1936.

Jaume Gual era pagès i cobrador municipal de Maria de la Salut, a més, desenvolupava el càrrec de secretari local d'Esquerra Republicana Balear; els altres dos, eren membres de la Societat Obrera del mateix poble i feien feina al camp. Se'ls havia retingut per temes relacionats amb la política però també per assumptes d'enveges, rancors i altres interessos. Cap d'ells estava amagat, feien vida normal i no havien fet res mal fet.

Dia 15 d'octubre fou el dia assenyalat. A poc a poc, pel poble es va fer córrer la veu que tenien intenció d'agafar-los juntament amb altres "escollits". I així va ser, els guàrdies de Falange els tancaren al dipòsit municipal de l'Ajuntament. Tots van veure que no tendrien escapatòria, d'aquests tipus de vigilants era gairebé impossible fugir.

Devers les dues de la nit els feren baixar amb les mans fermades a

l'esquena i pujaren a un camió; es va aturar a les costes de Puntiró i una veu va cridar els seus noms: "Joan, davalla!" el segon fou en Jaume i el tercer, en Miquel *Mio*. De res serviren les seves pregàries. A dues passes, un mató va disparar i un a un van anar caient, després, la resta de l'escamot els va rematar. Els matons van ser nou feixistes de Maria, un bunyolí, un santjoaner i un militar. Tots ells hi havien anat amb la panxa ben plena. Havien sopat de porcella rostida i suc a bastament, a més, els havien fet creure que els donarien una paga i que les terres i cases dels qui havien d'ajusticiar serien seves.

"Jo els sentia que gemegaven, i a nosaltres tres ens havien de matar cinquanta passes més avall, però vam tenir la sort d'escapar dels fusi-

lers". Així ho contaren en Jaume Pastor, en Jaume Bergas i en Miquel Carbonell que van tenir la sort de poder fugir de l'afusellament de Puntiró.

Dos dies més tard, els dugueren a tirar dins d'un pou anomenat Camp de Jesús a Son Fred, devora la possessió de Son Brondo, del terme de Sant Joan. Dia 19 d'octubre, un treballador de la possessió va trobar els cossos i va avisar la guàrdia civil. El jove se n'adonà que uns peus guaitaven pel coll del pou. Posteriorment, el jutge va ordenar que traguessin els cossos i que els traslladessin al dipòsit municipal, on els van fer l'autòpsia i els van enterrar. Abans, el fotògraf Pere Mascaró, de Maria de la Salut, els va retratar. Penjaven les seves robes a una estaca on curiosament

avui dia les arqueòlogues guarden tots els estris útils per dur a terme la seva recerca. Hi feren anar els falangistes de Maria però cap d'ells els va conèixer. No obstant això, el mes de desembre els tres desapareguts foren identificats pels seus familiars que van veure els seus retrats i les robes plenes de pols. Les imatges cruels i esgarrifofes dels mariandos estesos al solar enjardinat del petit camp sant santjoaner és una de les primeres fonts que Cristina Rihuite, Beatriz Palomar i Paqui Cardona van utilitzar per iniciar la seva recerca. Nosaltres estem acostumats a treballar amb fonts històriques, persones i col·lectius anònims, però aquest cas ha estat diferent: cercàvem persones amb nom i llinatges ben concrets, la unió entre professionals, estudiosos i familiars havia de ser un bon punt de partida per garantir l'èxit.

Després del treball de l'excavadora que va fer la feina bruta, perquè la superfície era prou gran, havia arribat el moment del treball minuciós dels professionals de l'arqueologia i l'antropologia forense que, amb les seves paletes i rasclets, començaren a llavorar i esporgar la terra. Una full de paper ens deia on van ser enterrats feia més setanta anys. Na Cristina i na Paqui marcaven el lloc exacte on presumiblement el fossar del poble havia excavat un forat. La càmera de Peter enregistrava cada un dels moviments. Hi havia molta alegria i il·lusió, però també preocupació, érem ben conscients que ens podíem equivocar.

La missatgeria whatsapp és la nostra eina més eficaç perquè ens permet estar ben comunicats en tot moment. Qualque novetat? Com va tot? Esperarem! Mentrestant, de

mica en mica, anaven traient terra. Calia omplir-nos de paciència, era l'hora de la feina fina. Cada vegada que es feia una troballa -per petita que fos- no deixaven de mirar na Cristina que sempre seguia el mateix ritual: anotava a la seva llibreta, de manera molt clara, on l'havien trobada i la dipositava en una bosseta de plàstic. La nostra obsessió continuava. Les primeres despulles que varen aparèixer semblaven pertànyer a persones que moriren a conseqüència de l'epidèmia de la grip de 1918. Havien de ser també molt respectuosos amb les despulles dels avantpassats santjoaners. Era necessari col·locar-les on les trobaren. El primer dia ens vam adonar que havíem format un gran grup de persones, la majoria de les quals va haver de fer molts esforços per treure hores d'on fos per venir a col·laborar.

Per al segon dia, el pronòstic donava pluges abundants a les Illes. Cap el migdia aparegué el nostre més

preuat element i ens donà la benvinguda amb un bon ruixat que inundà els passadissos del vell cementiri. A corre-cuita, l'equip d'arqueòlogues va preparar una carpa amb taulons, teles i amb el que trobaren. Era necessari resguardar l'excavació. Si no hagués estat així, el que tants mesos havíem esperat estava en perill. Aquest dia descobrirem una gran persona, l'afable Tòmeu Camps que sempre va estar al costat de tothom fins al final. Tampoc podem deixar de mencionar, na Catalina Gayà, la batlessa, el regidor Pep Bauçà i les famílies que ens van fer costat i que van seguir tot el procés amb incertesa, emoció i silenci. Ningú s'atrevia a dir res. Mentrestant, seguia plovent, era impossible treballar. Les arqueòlogues van donar per acabada la jornada.

Durant el tercer dia d'excavació, les professionals van delimitar la zona central i la van tapar per precaució, es mereixien un descans. La pluja

no ens abandonava, però pareixia que el nostre informe de localització era correcte. Teníem dos fronts oberts: el primer era que l'endemà, per primera vegada, un tribunal espanyol prendria declaració com a perjudicades a les filles de dos desapareguts de la guerra: Francisca Mas i Catalina Moyà. "És la primera vegada que se'ns escolta; és una passa cap endavant importantíssima" destaca la presidenta de l'associació Memòria de Mallorca, Maria Antònia Oliver. I, el segon, les prospeccions a Sant Joan. El dia següent s'havia de coronar un rei i ja teníem algun indici que els cossos podrien ser trobats. Visca la República!

Cap al migdia, Cristina Rihuete i Bea Palomar van decidir ampliar la zona d'excavació per a realitzar algunes cales, situació que va produir uns moments d'incertesa, fins i tot de pessimisme. Els companys del comitè de Son Coletes de Manacor van arribar en un moment difícil en què es pensava que per ventura hauríem d'obrir mig cementeri. Però ells, ens van encoratjar: "Si és necessari, vos ajudarem perquè som molts de braços". En veu baixa, nosaltres pensàvem que no podíem omplir de forats el cementeri. Durant les últimes hores de l'horabaixa, es va produir un gir en les excavacions. Cristina em crida: "potser els hem trobat! Pareixen les restes d'un genoll i d'un crani amb símptomes d'haver-li practicat una autòpsia". Ens abraçarem, no vam poder aguantar l'emoció, som professionals, però també persones. Tot seguit, vaig avisar als companys de Memòria de Mallorca, tots van estar molt contents, però també horroritzats, era una mescla d'experiència il·lusiónant i esgarrifosa. D'aquesta mane-

ra, durant el quart dia d'excavacions es va descobrir la fossa comuna amb els cossos de Joan Gual, Jaume Gual i Miquel Salom. Quina emoció!, no ens ho podíem creure. Calia serenor i discreció, però la notícia a poc a poc va córrer pels carrers de la localitat, de veí en veí. Hi havia alguns familiars que van seguir molt de prop tot el procés i van cridar de seguida a la resta de parents perquè hi acudissin per així poder veure l'excel·lent tasca.

Els tiraren dins del clot de qualsevol manera, com si fossin animals. Els van llençar i van quedar acaramullats. Després els van cobrir amb terra i restes aparegudes d'anteriors enterraments. Sembla que els intentaren tapar de la millor manera possible. No hi havia dubtes, les despulles dels cossos portaven els signes de la violència feixista. Un d'ells tenia un forat al crani degut a un impacte de bala, a l'altre li havien destrossat la mandíbula d'un cop de fusell i l'altra el colze romput a conseqüència del tiroteig de Puntiró. Malgrat tot, va ser un dia preciós, havíem acabat amb 80 anys d'impunitat i recuperàvem els valors de

la justícia, la llibertat i la dignitat de les persones que defensaren el govern de la República.

L'exhumació ha anat molt bé. L'aixecament ens ha permès veure moltes coses que romanien amagades. L'obertura de la fossa comuna de Sant Joan, la recuperació dels cossos de Jaume Gual, Joan Gual i Miquel Salom, a més de la posterior entrega de les seves despulles, ha estat degut al gran compromís que ha adquirit l'associació Memòria de Mallorca, el grup d'arqueòlogues, l'Ajuntament de Sant Joan i les famílies. Perquè hi creien, no es necessiten doblers per dur a terme aquest tipus de tasques, basta confiança i ànsia de recuperar totes les persones desaparegudes a causa de la repressió feixista. Sabem que encara n'hi ha més, moltes més: a Porreres tenim una de les fosses més importants de la repressió de la Guerra Civil a Mallorca on resten amuntegades desenes de víctimes de la barbàrie feixista. Memòria de Mallorca està oberta a totes les exhumacions però, per damunt de tot demana compromís, coratge, empena i valentia per encarar la situació.

L'INSTITUT D'INVESTIGACIÓ SANITÀRIA DE PALMA (IdISPa)

Miquel Fiol Sala

Director científic de l'Institut d'investigació Sanitària de Palma

La recerca biomèdica en la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha sigut força dispersa fins ara, encara que, individualment o en petits grups, la producció científica ha estat acceptable. El IUNICS (Institut Universitari

d'Investigació en Ciències de la Salut), primer embrió de l'actual Institut va ésser fundat el 2002 per tal de relacionar tots els grups de recerca. Posteriorment va aconseguir-se el finançament: un crèdit de 3,16 milions d'euros del Institut Carlos III i una beca de 3 milions d'euros del Ministeri d'Innovació. Amb aquests fons s'han pogut aixecar les infraestructures i equipaments de 2.800 m2 destinats a la investigació de l'hospital Son Espases. El 23 de desembre de 2013, es va signar el conveni de creació de l'Institut **IdISPa** entre el Servei de Salut de les Illes Balears (Ibsalut), la Universitat de les Illes Balears (IUNICS) i una entitat gestora que ja existia anteriorment, la FISIB (Fundació Ramon Llull per a la investigació sanitària de les Illes Balears). Em van nomenar director científic de aquest nou institut. La meva activitat professional havia estat, des de 1976, cap de secció de la Unitat Coronària i de post-operats de cirurgia cardíaca.

Vaig acceptar el càrrec de director científic d'aquest Institut per cobrir l'etapa final de la meua vida professional, conscient de la gran dificultat que suposa posar-lo en marxa i com un repte, però seguint la meua filosofia assistencial de sempre: com més difícil és el diagnòstic del pacient més interessant és; en medicina sempre s'han de buscar les manifestacions dels mecanismes fisiopatològics de la malaltia (inquietud investigadora); no hi ha cap pacient sense diag-

nòstic, si no el sabem és que no hem trobat la pàgina; el pacient sovint explica el diagnòstic però a vegades no se l'escolta; fins ara la recerca en professionals sanitaris ha estat una obra lliure que només dona satisfacció personal, etc..

Considero que els principals reptes com a director científic de l'Institut són: primer de tot coordinar 46 grups de recerca amb un total de 550 investigadors que s'agrupen en 7 àrees temàtiques. Es tracta de trobar una base per relacionar-los i poder dur a terme projectes comuns, evitant la recerca individual. Les àrees temàtiques són: cirurgia bioenginyeria i experimentals, malalties infeccioses i immunològiques, malalties metabòliques i nutrició, malalties respiratòries i cardiovasculars, epidemiologia clínica i salut pública, neurociències i patologia oncològica. Aquestes àrees estan suportades per 7 plataformes: estabulari i cirurgia experimental, biobanc, assaigs clínics, microscopia, genòmica, proteòmica i citometria i cultius cel·lulars. Intentarem que projectes comuns estiguin aliniats amb algunes de les recomanacions de l'Institut de Salut Carlos III: investigació clínica i translacional, ús i difusió de les tecnologies de la informació en l'àrea d'epidemiologia, salut pública i serveis sanitaris. També intentarem potenciar la política de I+D perquè creiem que totes les inversions en investigació que no retornen la inversió són, pràcticament, malgastar els diners. Puc posar com exemple de retorn de la inversió l'estudi PREDIMED en el que vaig participar: l'inversió de gairebé 8 milions d'euros de l'ISCIII i de la indústria privada varen fer possible aquest estudi de prevenció primària de la malaltia cardiovascular amb dieta mediterrània complementat amb oli d'oliva verge extra i fruits secs, que va tenir un impacte sobre la salut (prevenció d'infart de miocardi i d'accidents vasculars cerebrals) i l'economia. A la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, per exemple, ha augmentat la producció d'oli un 30% i s'han incrementat les exportacions d'ametlla.

Però el repte més important immediat és aconseguir l'acreditació del IdISPa davant l'Institut de Salut

Carlos III, per poder accedir a les subvencions específiques del mateix. Un obstacle per a l'acreditació pot ésser la falta d'estudis de medicina. Els espais físics destinats a la Facultat de Medicina estan disponibles i preparats a la planta -1 de l'Hospital Son Espases, de manera que la inversió en infraestructures és mínima, ja que es disposa de més de 1.700 m² hàbils per a aquestes activitats, actualment en desús. A més, hi ha 17 aules addicionals, amb una superfície total de 1.220 m², dotades de tots els mitjans audiovisuals (videoconferència, possibilitat de seguir intervencions quirúrgiques transmeses en directe, etc.). Tot això, en un hospital de més de 800 llits amb un nivell assistencial alt, que l'ha portat a rebre en nombroses ocasions el reconeixement Top 20 del Ministeri de Sanitat. Quant al nivell del pla docent, la UIB té un pla d'estudis de Medicina aprovat per l'ANECA (Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació) totalment a punt per ser implantat i consolidat. Som l'única comunitat autònoma del territori nacional que no disposa d'estudis de Medicina. El greuge comparatiu amb altres regions és notori.

Per aconseguir la consolidació de l'Institut per al 2015, serà un altre pas important el fet de rebre fons per al funcionament i el manteniment, el que de manera necessària passa per aconseguir projectes europeus (Horitzó 2020, etc), donades les retallades actuals en la investigació. És dramàtic veure el nombre de currículums bons de molts joves investigadors que no tenen

feina. Esperem mentre tant un canvi en les polítiques.

Malgrat tot, hem de continuar treballant i investigant perquè com deia Ramón y Cajal: *no hi ha temes esgotats més bé homes esgotats en els temes.*

Anàlisis Clínicas

Antònia Sastre Barceló
FARMACÈUTICA

Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua, Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

DIADA DE LA PREMSA FORANA A CAMPOS

Text i fotos: Associació de Premsa Forana de Mallorca

El dissabte dia 17 de maig tingué lloc a Campos la Diada de Premsa Forana de Mallorca, amb l'assistència de 31 persones corresponents a 16 publicacions associades.

Els amfitrions foren les revistes Ressò, amb Antònia Sitjar, i Talaia, amb Elizabeth Sánchez.

A les 10,30 hores es feu l'assemblea general ordinària a l'edifici Polivalent i seguidament l'entrega dels XV premis periodístics de Premsa Forana, patrocinats per l'Institut d'Estudis Baleàrics, amb la presència d'un dels jurats, Antoni Gomila, secretari de l'associació de periodistes de Balears. Un berenar conclougué la primera part de la Diada.

Posteriorment, el president d'ARCA, Pere Ollers, ens feu una visita guiada pel centre antic de Campos, visitant: el casal i museu religiós de les monges del Sagrat Cor, la torre de defensa de Can Dometo, l'església de l'Hospital, les cases de Can Pere Antoni amb una exposició de bicicletes antigues, el casal de Can Casasayas, l'Ajuntament, algunes façanes, la rectoria, l'església de Sant Julià i la torre de Can Bragues.

De tornada a l'edifici Polivalent es feu la xerrada: Noves Tecnologies, a on en Magí Ferriol, de Fent Carrerany, ens introduí i ens mostrà els diferents diaris digitals i revistes digitals dels nostres associats com: Card.cat, Cap Vermell, Díngola, CalaMillor7, Can Picafort, L'Estel, Felanitx, Mel i Sucre, Porto Cristo, Sóller, Veu de Sóller i Sa Sella. Els representants de les

publicacions que tenen revista o diari digital, presents a la xerrada, pogueren explicar com funciona el seu digital. El president, Rafel Oliver, entregà als presents un regal de l'Institut d'Estudis Baleàrics: el llibre: "Cròniques d'un poble. Els articles de Baltasar Porcel al Setmanari Andraitx".

Finalment, un dinar de germanor al restaurant Sa Canova, convidats per l'Associació, conclougué la Diada d'enguany.

ENTREGA DELS XV PREMIS PERIODÍSTICS PREMSA FORANA DE MALLORCA CURS 2013

Presentats 50 treballs de 15 publicacions. El jurat compost per: Antoni Planas, director adjunt (IdEB) i Antoni Gomila (periodista), es reuní dia 5 de maig de 2014, i resolgué atorgar dits premis als següents treballs:

REPORTATGE:

Guanyador: DIES I COSES. "Sa Taverna". De: Pep Estelrich. Número 157, nov/des 2013.

Finalista: FENT CARRERANY. "Les Rotes de Montblanc, segles XIX i XX". De: Bartomeu Pastor Sureda. Número 318, febrer 2013.

Finalista: LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. "Primavera d'hivern: tres setmanes que han commogut Mallorca". De: Antoni Llompart. Número 358, octubre 2013.

ENTREVISTA:

Guanyador: N'ALÍ. "Francisca Calafell Covas i Isabel Calafell Covas. Filles de l'amo Antoni Calafell Juan, director del setmanari "Andraitx" (1920-1971)". De: Rafel Oliver Grammatico. Número 147, desembre 2013.

Finalista: ARRÒS AMB SALSETA. "Una gran conductora. Catalina Pons, la primera dona del poble que obtingué el carnet de cotxe". De: Mateu Banús. Número 193, juliol 2013.

Finalista: DÍNGOLA. "Conversa XX aniversari mort de Biel Caragol". De: Josep Mestre, Antònia Real, Miquel Puiggròs. Número 10/13, juliol 2013.

FOTOGRAFIA:

Guanyador: DÍNGOLA. “Portada – Especial Setmana Santa”. De: Macià Puiggròs, Arnau Amengual, Pere Joan Oliver. Número 9/13, març 2013.

Finalista: COANEGRA. “Portada”. De: Rafel Pisà i Ordines. Número 326, desembre 2013.

Finalista: FENT CARRERANY. “El petit Port des Canonge, inici de la nostra volta”. De: David, Gabriel i Magí. Número 322, juny 2013.

OPINIÓ:

Guanyador: LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. “El Til per la culata i els brots verds”. De: Miquel Cardell. Número 358, octubre 2013.

Finalista: TALAIA. “Contra la impunitat i el blindatge de la classe política”. De: Elizabeth Sánchez González. Número 62, agost 2013.

Finalista: N'ALÍ. “Les xarxes socials”. De: Rafel Oliver Grammatico. Número 147, desembre 2013.

DISSENY A LA MILLOR PÀGINA:

Guanyador: COANEGRA. “Portada”. De: Coanegra. Número 322, jul/ago 2013.

Finalista: SA SELLA. “Portada i contraportada”. De: Guillem Mut i Llabrés, i Miquel Albero Mestre. Número 135, jun/ago 2013.

Finalista: LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. “Portada”. De: Toni Garau. Número 360, desembre 2013.

GLOSÀRIUM XIX

Joan Barceló, *Fusteret*

Producte balèa “ (II)

Amb castrense autoritat
“comanden” aquesta terra
i el poble està embambat.
Hi ha manco llibertat
que en temps de la postguerra.
Fan les coses a potades
i legislen bajanades.
Amb aquest Govern... No anam!!
Entre tots no ho arreglam
ni a força de “*trepitjades*”.

Un President bananer,
un conseller garriguer,
na “Moma”, que avergonyeix,...
Cada poble, diuen, que té
el Govern que se mereix.
Aquesta guarda de “Matas”
tenen qualitats innates
per tocar-nos els collons.
Com pot ser que uns pirates
guanyessin les eleccions?

Per ordre del govern Bauzá
hem de “xerrar es mallorquí”
i a IB3 han de “salar”.
Troben que “el català”
es un “parlar” massa fi.
Llegiu en Costa i Llobera,
- de **l'escuela mallorquina** -,
vos fugirà “sa salera” :
sempre va dir “*la ribera*”,
mai escrigué “*sa gavina*”.

Ciudadanes i ciutadans :
aturem aquests bajans
abans que no tengui cura.
Tots tenen llicenciatura
de “Banastres ignorants”.

Una empresa familiar

Monarquia “bananera”
d'arrel netament franquista,
catòlica i masclista,
decadent i botiflera,
i també militarista.

Els bons reis van en carrosses,
manco el monarca “Borbó”.
Per ordres del dictador,
l'entraren amb caçador
i ha sortit amb dues crosses.

En Joan Carles se n'ha anat.
Doncs.... Bon vent i barca nova !!
Un munt de gent desaprova
els “*remelosos*” que ha deixat.

Felip “*borbó*”... Va un bergant!!,
el consort de l'asturiana.
Li tocava a sa germana
i li ha passat davant.

No hi ha hagut necessitat
de fer eleccions primàries.
Per qüestions hereditàries,
sa corona “*li ha tocat*”.

Diran els llibres de història
en parlar d'aquests Borbons :
“Felip regnà per *collons*
i es va cobrir de glòria”.

A tota la ciutadania
s'hauria d'haver consultat
quina forma vol d'Estat :
República o Monarquia ?

No us penseu que els partits grans
defensin el monarquisme.
Només és “*llepaculisme*”
de bavirusos cortesans.

CREACIÓ

AMIC MEU

Jaume Rosselló Tomàs

Amic meu,
avui que els arbres ploren el teu adéu, el teu comiat,
que les fulles músties es desfan en pols, en el no res,
i que les flors ja seques, sense aroma ni color,
es volen fondre en l'oblit,
sabem que una penyora ha arrelat al nostre cor,
a la terra que estima als qui estimam la terra,
de l'aigua fresca i del bon sol,
de la pluja sàvia i del vent just,...
només el necessari per fer ballar les bestioles...
I que tot l'univers, tot, participi d'aquesta dansa,
d'aquesta música més enllà del temps,
més enllà dels sons que tu somniaves, que tu vivies.

Amic meu,
trobarem a faltar les teves paraules, en tots els idiomes,
ens mancaran els silencis, que tan bé sabies escoltar,
i el teu tarannà alegre, senzill, proper
i a la vegada enigmàtic i una miqueta màgic.
Tants de llocs, tanta gent,
tanta història ha caminat al teu costat...
I enmig de l'amargura i la tristor
sé que ha sigut una sort
compartir amb tu un trosset d'aquest viatge.
Amic meu.

Un pensament per a Lucas

DIADA DE SANT JORDI A L'IES PORRERES

Margalida Barceló i Taberner

Enguany el Sant Jordi de l'IES Porreres es va avançar a dia 16 d'abril, perquè el dia del sant, el 23, ens agafava amb vacances de Pasqua. És una festa que no volem perdre: una vegada més va ser una festa **enllaçada** [ai!] amb paraules i poesia; amanida amb roses ben vermelles. Ja sabeu que l'autoritat competent ens ha prohibit senyera i **llaços** [ai!]; per això ens hem espavilat per fer visible l'invisible: no hi eren, però hi eren. I qui no ho creu, que ho vagi a cercar, que va dir aquell!

Atrets pel cartell que **enllaçarem** [ai!] a la façana, comparegueren Sant Jordi, el drac i la princesa, *personalment en persona!* En veure l'endemera i les més de 1500 roses **enllaçades** [ai!] amb un missatge, aturaren el seu viatge per fer de presentadors a la nostra festa.

Tot l'institut s'hi va **enllaçar** [ai!]: durant la setmana anterior ja començaren a vestir-se paret i aules de versos i imatges del poeta de l'any, Damià Pons i Pons, que ens acompanyà el dia de la festa. Damià Pons va fer una conferència als alumnes de 4rt d'ESO sobre la figura de Miquel dels Sants Oliver. Després, participà de la celebració amb un parlament sobre la lectura i la llengua catalana i va lliurar els premis de narrativa i poesia en català; a més de sembrar el seu lledoner al nostre pati.

Entre les activitats fetes pels alumnes, **enllaçades** [ai!] a

l'obra poètica de Damià Pons, cal destacar els dos calendaris poètics del mes d'abril, els poemes visuals, els treballs audiovisuals sobre l'escriptor i investigador, la representació teatral a partir dels seus versos, el recital de poesia en català, castellà, àrab, amazic, anglès i alemany, la sembra de versos, el mural pintat a l'exterior, el mapa dels desitjos ... tot a partir dels poemes recollits al llibre *Els mapes del desig*. Al centre hi quedaran alguns records visibles d'aquest Sant Jordi; d'entre ells volem destacar una novetat: els escalons poètics. El primer és de Mossèn Antoni Maria Alcover, el segon d'Antoni Vidal i Ferrando i el tercer, el d'enguany, de Damià Pons. I així, successivament, s'aniran **enllaçant** [ai!] any rere any.

La festa acabà amb una convidada als joves perquè **enllacin** [ai!] la seva energia i vitalitat i la facin sentir: ells són el futur de la llengua i la cultura. Es recollia així l'esperit d'un Sant Jordi **enllaçat** necessàriament amb la reivindicació de la llengua pròpia i una tradició cultural ben present i viva a l'IES Porreres i al seu entorn. El parlament, es va elaborar amb un enfilall de versos **enllaçats** [ai!] (en cursiva), manllevats al poeta de l'any, Damià Pons i Pons.

Per acabar la celebració tots cantàrem el poema La Balanguera, símbol que ens manté **enllaçats** [ai!] amb la cultura i la llengua de Mallorca.

PEL JUNY LA FALÇ AL PUNY

CEIP Escola Nova

Pel juny la falç al puny !! És un refrany conegut, però també tothom sap que pel juny acaba l'escola. Els pares s'han de preocupar de com entretenir els al·lots durant aquests mesos de calor, vénen festes, anades a la platja... vaja que a l'estiu tota cuca viu !! Ja que anam de refranys.

Encara que ens agradi més l'estiu no hem d'oblidar que hem passat un hivern de pinyol vermell, sobretot dins el món educatiu que és allà on ens trobam. Començarem el curs amb "avui no és un dia normal", ho recordau? Dies de vaga, incertesa, ganes de negociació...

Tots junts, deim tots, perquè érem molts els qui anàrem a la històrica manifestació del setembre, hi

anàrem amb l'esperança que escoltarien i podríem tenir "un curs normal". No ha estat així, hem hagut de continuar fent diferents actuacions: xerrades explicatives, marxades per l'educació, concentracions... de moment no ens han escoltat, però tenim l'esperança, com el verd, el color de la nostra lluita, que de mica en mica la situació es resoldrà i els cursos 2014-15 serà millor, o almenys ho intentarem encara que hàgim d'aplicar un projecte TIL, que ens instaurin sense poder fer-hi res una nova llei d'educació LOMQE i més coses... moltes més coses.

Esperem que l'ambient festiu de l'estiu faci recapacitar aquests governants i que el conflicte es fongui com un gelat al sol.

MIQUEL ÀNGEL TOMÀS, UN PORRERENC A L'ÈLIT DEL FUTBOL BALEAR

Antoni Sorell

Parlar de futbol i de Porreres és parlar de Miquel Àngel Tomàs. No hi ha porrerenc més conegut, admirat i respectat en el món futbolístic que ell. Pocs entrenadors poden dir que fa 9 anys que entrenen a la Tercera divisió balear. Ell, humil, no en presumeix. Tampoc és necessari. La seva trajectòria és suficient aval.

De nin agafava paper i bolígraf i dibuixava alineacions. El futbol sempre ha estat la seva passió. Ho havia estat i ho és també la del seu pare, que va néixer i viure aferrat al mític camp de futbol de n'Hereveta. I les arrels són les arrels... Seguidor incondicional de l'Ajax d'Amsterdam, durant la joventut en Miquel Àngel va defensar amb orgull l'escut de la Unió Esportiva Porreres. El centre del camp era el seu hàbitat natural. La qualitat, innata, la seva carta de presentació. Per això, un bon dia el Sant Francesc va tocar a la porta. Després de 4 anys al club palmesà, els estudis varen provocar el retorn a la vila, primer, i un any en blanc després. Però aquella pausa tan sols va servir per esperonar encara més les ànsies futbolístiques d'en Miquel Àngel. El seu destí va ser Vilafranca. Comandant el centre del camp, la terra dels melons va poder gaudir de dos ascensos en dos anys: de Regional a Preferent, i de Preferent a Tercera divisió.

Era l'època daurada del Vilafranca. Pep Sansó dirigia aquell combinat que sorprenia i meravellava a parts

iguals. Tomàs i Sansó s'entien a la perfecció i el porrerenc era l'extensió del tècnic al camp. Potser per això, poc temps després l'entrenador el va voler al seu costat, a la banqueta. I junts varen conquerir el títol de Lliga, un èxit sense precedents. Així va començar la història del porrerenc amb més temporades entrenant a la màxima categoria del futbol balear. Així va començar a conformar-se la figura d'un entrenador que, fidel als seus principis, s'ha fet a sí mateix.

Durant aquest trajecte, com si fos un tramvia, la carrera d'en Miquel Àngel ha fet moltes aturades. A cada estació ha recollit experiències, sàvia nova i coneixements. I tot, per fer-se un lloc al futbol des del treball, la constància i l'esforç. Ha dirigit banquetes d'equips històrics com la del Poblense. Ha estat a

s'Horta, a Vilafranca i a Campos. També a Santanyí. Fins que fa un any, mogut per la necessitat d'afrontar nous reptes, va firmar pel Montuiri. I és al poble veí on ha viscut una de les experiències més dures que recorda.

L'equip va ser coer moltes jornades. Tothom els donava per descendits. Però al darrer partit, quan l'àrbitre va xiular el final, en Miquel Àngel va fer un alè. Havien assolit la salvació. Tota una temporada de sofriment, desgast psicològic i emocional que acabava de la millor manera possible.

Va ser llavors quan l'entrenador va fondre's en una abraçada amb un altre porrerenc, en Bartomeu Barceló. És l'encarregat de la preparació física de l'equip i, sens dubte, la gran segona volta dels jugadors, fins al punt de remuntar i salvar-se,

parla de les virtuts del jove. Fa anys que treballen junts i malgrat la temporada vinent els camins d'ambdós se separin, han format un cos tècnic envejable i amb segell porrerenc. Res millor que això.

Però més enllà del futbol dels adults, aquell competitiu i exigent, en Miquel Àngel té una altra fixació: l'esport base. Fa temps, molt de temps que hi dedica esforços. Els més petits sempre han centrat gran part de la seva atenció. Fruit de la seva dedicació, la coordinació entre Porreres, Montuïri i Vilafranca és un fet que se li ha d'agrair. Perquè les constants vitals de la Unió Esportiva Porreres no són esperançadores. L'escut que defensava en Miquel Àngel quan va començar, on va nodrir-se des de petit i on ha viscut moments històrics és avui un escut sense fonaments, esclau d'una entitat abandonada al destí. El sentiment de nostàlgia i tristor és general. I compartit per l'entrenador. Per això, sent que tard o d'hora el seu nou repte serà recuperar el futbol de la vila. Intentar recordar aquells anys on

l'equip jugava a la mítica divisió nacional. Però com que és un somni de molts, també és tasca de tots fer-ho realitat.

Perquè en Miquel Àngel sempre ha assolit reptes humils, que molts

altres rebutjarien. Mai no s'ha acostumat a treballar amb el vent de cara. Fins el punt que ha descartat ofertes per dirigir les categories inferiors del RCD Mallorca. Primer, perquè és un home de paraula i el seu compromís és innegociable. I segon, perquè és un entrenador obrer. La corbata li estreny. No en va s'ha guanyat el respecte de tota la comunitat futbolística balear. Ara, doncs, el que li toca és gaudir del futbol. Demostrar tants anys com faci falta que pocs entrenadors són tan treballadors com ell. Que gairebé ningú viu el futbol tan apassionadament. Que Porreres, vila humil i treballadora, també té el seu representant a l'elit del futbol balear. I aquesta és, tan de bo que per molts d'anys, la tasca engrescadora de Miquel Àngel Tomàs.

Cafè de Can Beltran, aprox. 1950, després de servir un refresc.

D'esquerra a dreta: Margalida Ballester *Beltran*; Jaume Servera; Francina Servera *Cornena*; Francisca Ballester *Beltran*; Aina Mur; Catalina Servera *Cornena* i Rafel Ballester *Sastre*. Foto facilitada per Maria Sampol Ballester.